

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 31. december 2009

letnik XVI

št. 24

**Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča
o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah**

**Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča
o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila**

**Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča
o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo**

**Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča
o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč
in gozdov Republike Slovenije**

**Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča
o Zakonu o spremembah Zakona o tajnih podatkih**

Mnenja Državnega sveta

- k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem dodatku
- k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije
- k Predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju UM
- k Predlogu zakona o dopolnitvah Zakona o Policiji
- k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini
- k Predlogu zakona o infrastrukturi za prostorske informacije

Sklepi Državnega sveta ob obravnavi vprašanj in pobud državnih svetnikov

- Jožeta Mihelčiča v zvezi s problematiko financiranja regionalnih televizijskih programov
 - Odgovor Ministrstva za kulturo
- Marijana Klemenca v zvezi z ureditvijo statusa članov in predsednikov izpitnih komisij za voznike motornih vozil
 - Odgovor Ministrstva za javno upravo
- Cvetka Zupančiča v zvezi s vpogledom v vsebino pogodb med

- Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ter koncesionarji**
- **Odgovor Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS**
 - **Odgovor Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**
 - **Jožeta Mihelčiča za dopolnitev odgovora Ministrstva za kulturo Republike Slovenije v zvezi s problematiko financiranja regionalnih TV programov**
 - **Borisa Šuštaršiča glede problematike izvajanja pripravništva na področju socialnega varstva**
 - **Odgovor Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo**
 - **Borisa Šuštaršiča glede predpisanega pripravništva socialnih delavcev**
 - **Draga Ščernjaviča in Petra Požuna v zvezi z razreševanjem problematike Vzajemne d.v.z**
 - **Odgovor Ministrstva za finance**
 - **Odgovor Ministrstva za zdravje**
 - **mag. Dušana Semoliča in dr. Janvita Goloba v zvezi z ureditvijo plačevanja socialnih prispevkov delodajalcev**
 - **Odgovor Vlade Republike Slovenije**
 - **Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi z oprostitvijo dohodnine za OMD plačila**
 - **Odgovor Vlade Republike Slovenije**

Odgovor Ministrstva za notranje zadeve na vprašanje državnega svetnika Rastislava Revna v zvezi z meritvami hitrosti motornih vozil

Odgovor Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca v zvezi s stališči o možni spremembi postopkov z odprtimi javnimi razpisi

Odgovor Ministrstva za šolstvo in šport na vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca v zvezi s predlogom o uvedbi delnega sofinanciranja prevozov otrok s strani njihovih staršev

Odgovor Ministrstva za okolje na vprašanje državnega svetnika Jerneja Verbiča v zvezi s pripravo operativnega programa varstva pred hrupom

Odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo državnega svetnika dr. Janvita Goloba v zvezi s konverzijo ruskega klirinšega dolga v nakup plinsko parne termoelektrarne

Odgovor Ministrstva za šolstvo in šport na vprašanje državnega svetnika dr. Zoltana Jana v zvezi z razvojem učbeniških skladov

Odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo Državnega sveta v zvezi z možnostmi o seznaitvi Državnega sveta z osnutki predpisov v postopku priprave

Odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo državnega svetnika Jožeta Mihelčiča v zvezi s spremembo Zakona o vojnih veteranih

Odgovor Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko na pobudo Jožeta Mihelčiča v zvezi z Belo Krajino

Tretja alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - Državni svet zahteva, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem še enkrat odloča (odločilni veto)

Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah

Državni svet Republike Slovenije je na 13. izredni seji, dne 27. 11. 2009, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 11. redni seji, dne 20. 11. 2009, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije, sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah:

Obrazložitev:

Državni zbor Republike Slovenije je na svoji 11. seji dne 20.11.2009 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah (ZGZ-A).

Na predlog Vlade RS je Državni zbor RS sprejel ZGZ-A po skrajšanem postopku, ker gre za uskladitev zakona z odločbo Ustavnega sodišča U-I-120/08-25 (UL RS, št. 32/2009).

ZGZ (UL RS, št. 60/06) v 1. odst. 30. člena jasno določa, da so do delitve premoženja GZS upravičene izključno reprezentativne gospodarske zbornice, in ne pravni naslednik GZS, ki je po ZGZ le v funkciji skrbnika premoženja bivše GZS.

Kljub temu, da ZGZ-A v 4. členu (prehodne in končne določbe) razmejuje med deleži upravičenj reprezentativnih gospodarskih zbornic in deležem upravičenj pravnega naslednika GZS, tej razmejitvi ne sledi vsebina 6. odst. 29. člena, zato se lahko GZS pri delitvi premoženja še vedno izkazuje po eni strani kot pravni naslednik GZS in hkrati tudi kot reprezentativna gospodarska zbornica, kljub temu, da je vloga pravnega naslednika GZS z ustanovitvijo reprezentativnih zbornic in potekom roka, določenega za njihovo ustanovitev izčrpana oziroma realizirana. Pravni naslednik GZS je z datumom poteka roka za ustanovitev reprezentativnih gospodarskih zbornic izpolnil svojo nalogo in je njegova funkcija s tem končana. To bi moralo biti v ZGZ-A jasno določeno in razvidno. Funkcija pravnega nasledstva nima ničesar skupnega s funkcijo skrbnika premoženja bivše GZS iz 28. člena ZGZ, ki ostane do konca razdelitve premoženja bivše GZS.

V kolikor se razmejitev med pravnim naslednikom GZS in reprezentativnimi gospodarskimi zbornicami ne vzpostavi tudi v 6. odst. 29. člena zakona in se GZS pri delitvi premoženja postavi v vlogo pravnega naslednika GZS, namesto v vlogo reprezentativne gospodarske zbornice, skladno s pridobljeno Odločbo o priznanju reprezentativnosti, ki jo je izdalo Ministrstvo za gospodarstvo z dne 26.5.2008, se še naprej ohranja neenakopraven položaj med reprezentativnimi gospodarskimi zbornicami, in sicer:

- v obdobju pred 24.6.2006 pravnemu nasledniku GZS ostajajo deleži vseh tistih članov iz obdobja 10 let pred uveljavitvijo zakona, ki so prenehali opravljati pridobitno gospodarsko dejavnost;

- v obdobju od 24.6.2006 do 24.4.2008 pravnemu nasledniku GZS ostanejo deleži upravičenj tistih subjektov, ki so prenehali opravljati pridobitno gospodarsko dejavnost;
- v obdobju od 24.4.2008 do 8.6.2009 pravni naslednik GZS ohrani deleže upravičenj vseh članov, ki so v tem obdobju izstopili iz GZS (cca. 6.000), ter deleže upravičenj tistih članov, ki so v tem obdobju prenehali opravljati pridobitno gospodarsko dejavnost.

Ta neskladja torej zagotovo kažejo na to, da ZGZ-A ni odpravil neenakopravnega položaja med reprezentativnimi gospodarskimi zbornicami pri delitvi premoženja GZS, s čimer je še vedno kršen drugi odstavek 14. člena Ustave RS, in posredno ni uresničena odločba Ustavnega sodišča RS. Tej odločbi bo zadovoljeno le, če se premoženje bivše GZS deli med vse novoustanovljene reprezentativne gospodarske zbornice po enakem in istem kriteriju, ki ga zagotavlja zgolj delitev po deležih, ki so proporcionalni deležem upravičenj posamezne reprezentativne gospodarske zbornice.

Glede na navedeno je potrebno pri ponovnem odločanju o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah (ZGZ-A), s ciljem uresničitve odločbe Ustavnega sodišča RS, uveljaviti naslednjo spremembo:

Besedilo 2. člena se spremeni tako, da se glasi: »V šestem odstavku 29. člena se drugi stavek črta.«

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Bojan Papič.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila

Državni svet Republike Slovenije je na 14. izredni seji 23. 12. 2009, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 12. redni seji 18. 12. 2009, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije, sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila.

Obrazložitev:

Po navedbah predlagatelja so temeljni cilji zakona:

- posodobiti lestvico za odmero davka z upoštevanjem okoljskih meril (izpust CO₂),
- uveljaviti ukrepe, s katerimi se bo v največji možni meri preprečila možnost utaje davka,
- celoviteje zajeti v obdavčitev večji del osebnih motornih vozil (tudi motorna kolesa in kolesa z motorjem),

- uveljaviti progresivnost obdavčitve s povečanjem davčne stopnje za motorna vozila z višjim škodljivim izpustom;
- preprečiti dvojno obdavčitev (odprava obdavčitve rabljenih vozil in možnost vračila davka ob iznosu ali izvozu vozila iz Slovenije),
- jasneje zapisati določbe, ki so se ob izvajanju izkazale za nenatančne glede na namen zakona.

Vendar pa temeljni cilji zakona ne sledijo ciljem, ki so bili dejansko uzakonjeni. Pod krinko zelene davčne reforme, in skrbi za varstvo okolja se dodatno obremenjuje predvsem srednji sloj, ki kupuje srednji rang avtomobilov in motorjev. Bistvo tega zakona je, da se pobere več davkov od prodaje motornih vozil. Tega Vlada kot predlagatelj zakona niti ne skriva, saj je v oceni finančnih posledic zakona napisala, da v letu 2010 iz tega naslova pričakuje okoli 20 milijonov evrov več davčnih prihodkov. Ob tem je treba poudariti, da se ta zakon npr. tovornih vozil, ki so največji onesnaževalec na cestah, sploh ne dotika.

V času, ko države v Evropi in po svetu subvencionirajo nakup motornih vozil (večini se je ta ukrep že iztekel), da bi s spodbujanjem zasebne potrošnje omilile gospodarsko krizo, slovenska vlada le to dodatno obremenjuje, kar je povsem nerazumno. Še zlasti zato, ker so države, ki so take subvencije uvedle, zaradi povečanja prodaje te subvencije skozi davke ne samo dobile nazaj, ampak je bilo tega denarja celo več, kot pa je bilo subvencij. V Sloveniji pa Vlada, na podlagi podatkov prodaje motornih vozil iz leta 2007, ko je bila konjunktura, meni, da bo davčnih prihodkov s poviševanjem davkov več, kar je nerealna ocena, saj je ena od posledic višjih davkov običajno manjša prodaja, ki za seboj potegne še zmanjšanje zaposlenih v prodaji in storitvenih dejavnostih. Omeniti je potrebno tudi progresivnost lestvice, ki je po mnenju poznavalcev med najbolj progresivnimi in najvišjimi v Evropi.

S tem zakonom so še posebej prizadeti motoristi, katerim se davek na motorna vozila uvaja na novo. Obdavčitev za motoriste pa je še posebej krivična, saj ni v sorazmerju z njihovim negativnim vplivom na okolje v primerjavi z osebnimi avtomobili. Motorna kolesa v povprečju na leto opravijo okoli 3.500 km (avtomobili okoli 15.000), obdobje uporabe pa je pri motornih kolesih približno 6 mesecev na leto (pri avtomobilih pa celo leto). Zaradi teh razlik v trajanju in "količini" uporabe so motorna kolesa približno 8-krat manjši onesnaževalec okolja, kar bi bilo pri obdavčitvi potrebno upoštevati in temu primerno prilagoditi davčne stopnje, čemur pa ni tako.

Očitno je, da gre pri tem zakonu za polnitev državnega proračuna predvsem na račun srednjega sloja ljudi oziroma srednjega ranga avtomobilov ter po novem tudi vseh motoristov in da ta zakon ne sledi ciljem in smislu zelene davčne reforme.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Bojan Kekec.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo

Državni svet Republike Slovenije je na 14. izredni seji 23. 12. 2009, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 12. redni seji 18. 12. 2009, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije, sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo (ZIS-C).

Obrazložitev:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo, ki ga je Državni zbor na predlog Vlade sprejel kot novelacijo dosedanjega zakona o igrah na srečo, zajema zelo ozek krog sprememb in dopolnitev, čeprav sta edina dva prireditelja klasičnih iger na srečo, to je Loterija Slovenije in Športna loterija, posredovala precej več pobud, da se odpravijo pravne ovire, ki jim preprečujejo boljše gospodarjenje oziroma bolj učinkovito in obsežnejše oblikovanje sredstev za dobre namene iz državnih koncesij od iger na srečo. Zavrnitev tovrstnih amandmajev je obrazložena, da naj bi to urejala razvojna strategija, ki bi morala biti že davno sprejeta, pa je še danes ni. Je pa to sicer sporna trditev, ker se temeljna regulacija tega področja ureja z zakonom, ne pa z razvojno strategijo, ki bi pravzaprav morala biti šele podlaga za konsequentne spremembe zakona.

Zakon o igrah na srečo ni pomemben samo zaradi tega, ker določa, kako in pod kakšnimi pogoji država podeljuje koncesije za izvajanje posameznih iger na srečo na posamezne prireditelje, temveč tudi, ker zakon zavezuje prireditelje k oblikovanju določenih sredstev iz koncesij za dobre namene, ki se nakazujejo od obeh obstoječih prirediteljev klasičnih iger na srečo na Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Športno fundacijo. Zakon dalje določa, da igralnice iz sredstev za dobre namene obema fundacijama nakazujejo le po 2,2 % od tovrstnih oblikovanih sredstev. Skoraj odveč je poudarjati, da je dejavnost invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij izjemnega javnega pomena, še posebej v državi, v kateri mora društvena dejavnost marsikdaj nadomestiti funkcijo države, ki vsega tega ne zmore.

Iz navedenih razlogov je izjemno sporen oziroma za invalidske, humanitarne in športne organizacije škodljiv 3.a člen, ki povsem na novo določa prireditelje za spletne igre na srečo, katere lahko prirejajo le gospodarske družbe, ki imajo koncesijo za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo ali koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnicah. V tem 3.a členu ni določeno, kam se nakazujejo plačila od teh dodeljenih koncesij, kar je v nasprotju z ureditvijo v tem zakonu v vseh ostalih primerih, v katerih je za vsako igro na srečo natančno določeno, v katere namene se izplačujejo koncesijske dajatve. Področje prirejanja spletnih iger je torej v celoti prepuščeno prosti presoji ministra za finance, kar je sicer povsem nova izjema v strukturi zakona o igrah na srečo. S tem se realno omogoča, da vsak finančni minister v svojem mandatu lahko spreminja politiko do financiranja invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij iz koncesijskih dajatev od spletnih iger na srečo ter tako ni več zagotovljena dosedanja stabilnost javnega financiranja iz tega vira za invalidske, humanitarne in športne organizacije.

Utemeljitev veta izhaja tudi iz dejstva, da je iz praktičnih izkušenj tistih evropskih držav (npr. Finska), kjer so spletne igre na srečo že visoko uveljavljene na tržišču, razvidno, da te igre v bistvu posegajo predvsem v tisti del trga iger na srečo, ki ga pokrivajo prireditelji klasičnih iger na srečo. To pa posledično pomeni, da bosta slovenska prireditelja klasičnih iger na srečo uspela iztržiti bistveno manj koncesijskih dajatev za dobre namene, katere se nakazujejo v Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Športno fundacijo, medtem ko igralnice iz svojih koncesijskih obveznosti financirajo druge javne družbene potrebe, razen že navedenega zneska v višini 2,2 %. Tudi sicer imajo igralnice po trenutno novi pravni ureditvi za okoli 10 % boljše ekonomske pogoje za trženje od obeh klasičnih prirediteljev, zaradi česar se dejansko uvajajo različni gospodarski pogoji za različne pravne subjekte oziroma privilegirani pogoji za igralnice. Jasno je, da bodo posledično žrtve tega zmanjšane in motenega financiranja neposredno prav invalidske, humanitarne in športne organizacije.

Zaradi navedenega je upravičeno, da bi člen 3.a zajemal še določilo, po katerem se plačila za dodeljeno koncesijo za prirejanje spletnih iger na srečo uporabljajo za financiranje dejavnosti invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij. V tem konkretnem smislu je potekala tudi osrednja vsebinska razprava na 19. seji Državnega sveta 21. 10. 2009, ko smo obravnavali Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo in je bilo sprejeto mnenje Državnega sveta pisno posredovano Državnemu zboru, ki pa ga ni upošteval.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Boris Šuštaršič.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
Predsednik

Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Državni svet Republike Slovenije je na 14. izredni seji 23. 12. 2009, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 12. redni seji 18. 12. 2009, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije, sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (ZSKZ-B).

Obrazložitev:

Državni zbor Republike Slovenije je na 12. redni seji 18. 12. 2009 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (ZSKZ-B).

Na predlog Vlade Republike Slovenije je Državni zbor Republike Slovenije sprejel zakon po skrajšanem postopku, saj bi naj bil cilj sprejema njegova uskladitev z odločbo Ustavnega

sodišča Republike Slovenije ter zagotovitev učinkovitejšega delovanja in načina upravljanja sklada tako, da bo imel v prihodnje še posebej pomembno vlogo pri izvajanju aktivne zemljiške politike. Vendar sprejeti zakon v več členih drastično posega v vsebino zakona, kar bi posledično lahko ogrozilo delovanje ali celo obstoj sklada.

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Državni svet Republike Slovenije na svoji 20. redni seji 11. 11. 2009 predloga navedenega zakona niso podprli.

Državni svetniki so še posebej opozorili na nekatera dejstva, kot je nedodelan prenos nezazidanih stavbnih zemljišč s sklada na občine, načrtovani prenos nekaj gozdarjev z Zavoda za gozdove Slovenije na sklad, znaten delež koncesnine, ki ga bo moral sklad v prihodnje prepustiti občinam ipd.

Posebej je nesprejemljiv predlog, da se odpravi nadzor Državnega zbora nad delom državnega sklada, s čimer bo z odpravo javnega nadzora namreč mogoče kmetijska zemljišča in gozdove podrediti ozkim kapitalskim interesom. Novela zakona ne pripomore k učinkovitemu gospodarjenju z gozdovi, saj izrinja še zadnje vzvode države za nadzor nad gozdovi, katerih lastnica je.

Zakon določa koncesijska razmerja, kar je prej spadalo pod določila uredbe. Potrebno je posebej omeniti, da so državni svetniki imeli veliko pripomb o nedorečenosti in nejasnosti v zvezi s prenosom nezazidanih stavbnih zemljišč na občine. V fazi sprejemanja zakona tako na matičnem odboru v Državnem zboru ni bilo bistvenih popravkov, razen umika ustreznega odstotka dajatev koncesnine občinam. To določilo se je nadomestilo v 10.a členu, kjer je zapisano "sedem odstotkov od letne realizacije za posekan in prodan les na kamionski cesti", ki se nameni občinam, kjer ležijo koncesijski gozdovi. Izračun pokaže, da gre za približno enake zneske, vendar za drugačen izračun.

Novela zakona skladu dodatno odvzema sredstva iz koncesijskih dajatev, hkrati pa mu stroškovno nalaga še zaposlene z Zavoda za gozdove Slovenije in obenem zmanjšuje stroške strokovnega dela, s tem pa tudi strokovno delo z manjšim obsegom vlaganja v gozdove in investicijsko vlaganje v gozdne ceste.

Državni svetniki ocenjujejo, da sprejeti Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ne prinaša sprememb v smeri učinkovitejšega, transparentnejšega in nasploh boljšega delovanja sklada, temveč v negotovost postavlja delovanje in celo obstoj sklada. Po tem zakonu se močno zmanjšujejo prihodki sklada, kar bo imelo za posledice, da bo sklad postal velik proračunski porabnik.

Največje državno premoženje je v kmetijskih in gozdnih površinah, katere združuje sklad; vsako zakonsko preoblikovanje sklada mora še vedno težiti v smeri in ciljem ter namenu ustanovitve sklada. Država bi morala kot dober gospodar skrbeti za to, da ji bo sklad v korist in ne v breme. Glede na vsa navedena dejstva državni svetniki zahtevajo, da Državni zbor Republike Slovenije o zakonu ponovno odloča.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Zahteva Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah Zakona o tajnih podatkih

Državni svet Republike Slovenije je na 14. izredni seji 23. 12. 2009, ob obravnavi Zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 12. redni seji 18. 12. 2009, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije, sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah Zakona o tajnih podatkih.

Obrazložitev:

V veljavnem sistemu Ministrstva za notranje zadeve obstajata dva organa, in sicer eden v upravnem delu ministrstva, drugi v Policiji. Vlada Republike Slovenije je s Predlogom zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih spremenila obstoječo ureditev. Temeljni cilj zakona je po navedbah Vlade Republike Slovenije kot predlagatelja zakona: racionalizacija in reorganizacija dela na področju izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov na Ministrstvu za notranje zadeve. Predlog zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih določa, da Ministrstvo za notranje zadeve prevzame od Policije pristojnosti glede izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov.

Vendar pa ta cilj z Zakonom o spremembah Zakona o tajnih podatkih ne sledi ciljem, ki so bili dejansko uzakonjeni. Pod krinko reorganizacije in racionalizacije služb v Ministrstvu za notranje zadeve se želi vzpostaviti političen nadzor v okviru izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov. Bistvo tega Zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih je, da se prenese odločanje za opravljanje preverjanja za izdajo dovoljenj za delo s tajnimi podatki iz Policije na Ministrstvo za notranje zadeve. Ta sprememba prinaša veliko vsebinsko spremembo, ki kaže tudi na določeno nezaupanje do Policije, ki je neodvisen strokovni organ.

Potrebno je poudariti, da je delo s tajnimi podatki z vidika varnosti državljanek in državljanov zelo pomembna zadeva in je pravilno, da s takimi zadevami upravljajo tisti, ki so popolnoma neodvisni in niso politično nikomur podrejeni. V tem primeru s Predlogom Zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih pa bo z zbirko podatkov upravljalo Ministrstvo za notranje zadeve oziroma konkretneje minister oziroma ministrica za notranje zadeve ter njen državni sekretar, ki sta oba politično imenovana. Predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o tajnih podatkih pomenijo, da bo nad tem delom izdaje dovoljenj za delo s tajnimi podatki tudi nesporno obstajal politični nadzor, pri čemer se bo popolnoma izgubil neodvisen nadzor ter neodvisno delo, pri čemer se bo vse preneslo na organ, ki odloča in ravna izključno politično.

Prav tako je potrebno poudariti, da iz obrazložitve Predloga Zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih in priložene primerjalno pravne ureditve tudi ni razvidna utemeljenost predlagane rešitve s prenosom odločanja za opravljanje preverjanja izdaje dovoljenj za delo s tajnimi podatki iz Policije na Ministrstvo za notranje zadeve. Rešitve, ki jih prinaša Zakon o spremembah Zakona o tajnih podatkih (ZTP-C), EPA 691-V, predstavljajo precejšnjo vsebinsko spremembo, v okviru dajanja dovoljenj za dostop do tajnih podatkov, in precejšen odstop od ureditve, ki jo poznajo države članice EU.

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Alojz Kovšca.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Druga alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - Državni svet daje Državnemu zboru mnenja o vseh zadevah iz njegove pristojnosti

Mnenje Državnega sveta k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1H)

Državni svet Republike Slovenije je na 20. seji 11. 11. 2009, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1H)

Državni svet podpira Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je v Državni zbor vložila skupina poslancev s prvopodpisanim poslancem Jakobom Presečnikom.

Državni svet je bil seznanjen z vsebino predloga zakona, ki predstavlja socialni korektiv, saj se bo z dopolnitvijo 8. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju uzakonilo širitev pravice do letnega dodatka kmetom.

Cilj zakona je izenačiti pravice uživalcev kmečkih pokojnin, ki so plačevali kakršnokoli zavarovanje, do letnega dodatka z ostalimi prejemniki, določenimi v zakonu v skladu z veljavnim pokojninsko-invalidskim sistemom v naši državi, ki zaradi vgrajenih načel solidarnosti in vzajemnosti, določenim kategorijam zavarovancev zagotavlja najnižjo pokojnino.

S priznanjem letnega dodatka tudi kmečkim zavarovancem brez izjeme, tudi tistim, ki so uživalci pokojnine po prejšnjem Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov (Uradni list RS, št. 13/72) ali so bili zavarovani za ožji del pravic, bodo uresničena osnovna načela solidarnosti in vzajemnosti, na katerih temelji veljavni pokojninski-invalidski sistem pri nas. Tako bo odpravljena diskriminacija kmetov oziroma kmečkih zavarovancev, ki kljub temu, da so vse življenje opravljali težko in pomembno delo, je njihov prejemek na starost še bistveno pod pragom revščine. Zagotavljali so sebi in družini preživetje, opravljali družbeno koristno delo in plačevali davke ali vsaj minimalne prispevke, zato morajo biti upravičeni do letnega dodatka tako kot ostali upravičenci, navedeni v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rudi Cipot.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje Državnega sveta k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem dodatku (ZVarDod-A)

Državni svet Republike Slovenije je na 20. seji 11. 11. 2009, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem dodatku (ZVarDod-A)

Državni svet podpira Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem dodatku, ki ga je v Državni zbor vložila skupina poslancev s prvopodpisanim poslancem Jakobom Presečnikom.

Državni svet je bil seznanjen z vsebino predloga zakona, ki je v bistvu socialni korektiv in se nanaša na 1. člen Zakona o varstvenem dodatku (Uradni list RS, št. 10/2008), ki naj se dopolni tako, da postanejo upravičenci do varstvenega dodatka tudi kmetje, uživalci in prejemniki pokojnin, ki so bili zavarovani za ožji obseg pravic po Zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/2006 - uradno prečiščeno besedilo, 112/2006 Odl. US: U-I-358/04-13, 114/2006 - Zakonu o usklajevanju transferov posameznikom in gospodinjstvom v RS, 10/2008 - Zakonu o varstvenem dodatku) in uživalci pokojnin po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov (Uradni list SRS, št. 30/79 in 1/82).

Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem dodatku izenačuje pravice uživalcev kmečkih pokojnin do varstvenega dodatka z ostalimi prejemniki, določenimi v zakonu v skladu z veljavnimi predpisi v Republiki Sloveniji. S priznanjem varstvenega dodatka tudi kmečkim zavarovancem brez izjeme, tudi tistim, ki so uživalci pokojnine po prejšnjem Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov ali so bili zavarovani za ožji obseg pravic, bodo uresničena osnovna načela solidarnosti in vzajemnosti, na katerih temelji slovenski pokojninsko-invalidski sistem.

S sprejemom predloga zakona se bo izboljšal materialni in socialni položaj kmečkih zavarovancev, prejemnikov najnižjih pokojnin, s tem bo izpolnjen tudi cilj Zakona o varstvenem dodatku, sprejetem v letu 2008, katerega glavni namen je pomagati s finančnimi sredstvi prejemnikom najnižjih pokojnin. Izločanje kmečkih upokojujencev, prejemnikov najnižjih pokojnin, pri prejemanju letnega dodatka je zato neupravičeno, nepravilno in neustavno.

Po izračunih predlagatelj gre za populacijo 2302 oseb, prejemnikov najnižjih kmečkih pokojnin, ki so po vskladitvi od 1. januarja 2009, znašale okrog 227,60 EUR. Pri tem pa je potrebno poudariti, da gre v tem primeru za osebe, ki so vse svoje življenje aktivno delale na kmetijah, obdelovale zemljo in s tem veliko pripomogle k ohranitvi in utrditvi naravnega okolja in gospodarjenja z domačimi viri. Najnižje kmečke pokojnine je potrebno povišati, če želimo zagotoviti dostojnejše življenje kmetov. Sedanja najnižja pokojnina je namreč lahko celo nižja od socialne pomoči, kar pa ne omogoča dostojnega življenja.

Državni svet je bil seznanjen z mnenjem Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki predloga zakona ne podpira. Osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost in so obvezno zavarovane na podlagi 16. člena ZPIZ-1 ali prostovoljno vključene v obvezno zavarovanje (za širši ali ožji obseg pravic), na podlagi šeste alineje 34. člena ZPIZ-1, se razlikujejo od ostalih zavarovancev, vključenih v javni pokojninski in invalidski sistem, saj osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost

plačujejo le prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje delavca v višini 15,50 %, medtem ko so druge kategorije zavarovancev zavezane plačati tudi prispevek delodajalca v višini 8,85%. Prispevke delodajalca za vse oblike pokojninskega in invalidskega zavarovanja kmetov krije Republika Slovenija iz državnega proračuna.

Državni svet kljub argumentom Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve poudarja, da je zaradi dviga cen življenjskih potrebščin, življenjski standard nekaterih skupin prebivalstva v Sloveniji (ostareli kmetje, ki se ne morejo več preživljati z delom, nezaposlene osebe, invalidi....) tako padel, da živijo v obupni revščini. Vedeti namreč moramo, da v mnogih primerih ostarela oseba, ki prejema pokojnino v višini 227,60 EUR (ali celo najnižjo 187,43 EUR), preživlja s tem še nezaposlene člane družine. Glede na dejstvo, da se kot družba srečujemo z nenormalnimi ekonomsko-socialnimi razlikami prebivalstva, Državni svet predlog zakona podpira in poudarja, da mora Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve obravnavanim kategorijam (to je 2302 kmetom), kakor tudi drugim skupinam prebivalstva z najnižjimi dohodki pomagati. Vsebina predloga zakona namreč ne odpira samo problematiko navedenih oseb, temveč terja resen razmislek, kako začeti ustvarjati v državi aktivno, ustvarjalno, družbeno klimo z odpiranjem novih delovnih mest, ustreznim izobraževanjem in prekvalifikacijami. Naš cilj mora biti, da postanemo produktivna družba, ki bo lahko poskrbela tudi za tiste, ki si sami z delom ne morejo več zagotavljati preživetja.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rudi Cipot.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje Državnega sveta k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (ZSKZ-B) - skrajšani postopek

Državni svet Republike Slovenije je na 20. seji 11. 11. 2009, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (ZSKZ-B) - skrajšani postopek

Državni svet ne podpira navedenega predloga zakona.

Državni svet je bil uvodoma seznanjen, da je cilj predloga zakona njegova uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije ter zagotovitev učinkovitejšega delovanja in načina upravljanja sklada tako, da bo imel v prihodnje še posebej pomembno vlogo pri izvajanju aktivne zemljiške politike. Po novem bo lahko sklad namenil presežek prihodkov nad odhodki razvoju

svoje dejavnosti in za pokrivanje obveznosti iz naslova odškodnin za nezmožnost uporabe kmetijskih zemljišč in gozdov v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo. Predlog zakona predvideva dokončno ureditev evidence nepremičnin, ki so v lasti države, občinam v katerem ležijo gozdovi v lasti Republike Slovenije, pa namenja del sredstev pridobljenih iz donosa koncesijske dejavnosti s področja gozdarstva. Predlog ureja tudi dokončanje prenosov nezazidanih stavbnih zemljišč na občine in omogoča neodplačne prenose dodatnih nezazidanih stavbnih zemljišč na občine v primerih, ko se zasleduje javni interes oziroma v teh primerih omogoča tudi sklepanje neodplačnih pogodb o stavbni pravici, stvarni služnosti in soglasij.

Državni svet meni, da so predlagane spremembe zakona nesprejemljive, saj med drugim odpravljajo tudi nadzor Državnega zbora nad delom državnega sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Predlog novele ne izboljšuje problematike gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v lasti Republike Slovenije ter ne odpravlja določenih nepravilnosti. Ker je gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v širšem javnem interesu slovenske države, delovanje omenjenega sklada pa skrb za izvajanje teh funkcij, je nesprejemljivo enostransko spreminjanje financiranja v korist občin, na območju katerih so državni gozdovi.

Državni svet opozarja, da je vprašanje ali je upravičeno, da bi občinam, v katerih so gozdovi, ki so v državni lasti in z njimi gospodari sklad, namenjali finančna sredstva, pridobljena s koncesijskimi dajatvami. Občine namreč s temi gozdovi nimajo nobenih stroškov; škoda, ki nastaja na infrastrukturi zaradi prevoza lesa pa ni omejena le na občine, kjer so gozdovi, temveč tudi na druge, skozi katere se prevaža les. Predlagatelj zakona tako zavestno jemlje prihodek sklada in ga finančno izčrpava.

Vprašljiv je tudi predlog predlagatelja zakona, da se nezazidana stavbna zemljišča, ki so zdaj v resnici kmetijska zemljišča, prenašajo na občine. Če se bo to realiziralo je potrebno nujno določiti, v katerem primeru bo sklad svoja zemljišča prenesel na občino neodplačno in v katerem primeru proti plačilu.

V skladu z določbo novega 16. b člena novele zakonu se predvideva neodplačen prenos lastninske pravice na kmetijskih zemljiščih in gozdovih, s katerimi gospodari sklad, na občine, vendar le v primerih, ko se zasleduje javni interes. V primeru gradnje javnih športnih objektov (npr. smučišče, športno rekreacijski objekt) se postavlja vprašanje ugotavljanja prave namenske rabe zemljišča in posledično pridobivanja teh zemljišč po novem 16. b členu novele zakona, saj gre v teh primerih večinoma za zelene površine, ki ne izgubijo statusa kmetijskega zemljišča.

Državni svet opozarja na že omenjeni nesprejemljiv predlog, da vlada s tem predlogom novele odpravlja nadzor Državnega zbora nad delom državnega sklada, saj bo z odpravo javnega nadzora namreč mogoče kmetijska zemljišča in gozdove podrediti ozkim kapitalskim interesom. Predlog novele ne pripomore k učinkovitejšemu gospodarjenju z gozdovi, saj izrinja še zadnje vzvode države za nadzor nad gozdovi, katere lastnica je. Prav tako ne rešuje problematike varovanja kmetijskih zemljišč ob meji, ki jih kupujejo tujci, problematike zaraščanja zemljišč in zaokroževanja zemljišč kmetijskih gospodarstev, ki je ena izmed temeljnih funkcij sklada. Nedopustno je tudi opuščanje nadzora nad porabo proračunskih sredstev, ki bi ga morali kvečjemu okrepite in narediti še bolj preglednega.

Državni svet ocenjuje, da se vloga Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije z načrtovanim zmanjšanjem prihodkov zmanjšuje. Zaradi zmanjšanja sredstev je ogroženo nadaljnje delovanje sklada, predvsem pa sredstev ne bo za nakup in zaokroževanje kmetijskih zemljišč in nujno potrebnega povečevanja obsega nakupov državnih gozdov ter trajnostno gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi. Omenjene dejavnosti sklada so v nacionalnem

interesu, poleg tega naj bi imel trajnostni razvoj kmetijstva osrednjo vlogo v načrtovani prihodnji Strategiji razvoja kmetijstva.

Državni svet ugotavlja, da predlog novele zakona skladu dodatno odvzema sredstva iz koncesijskih dajatev, hkrati pa mu stroškovno nalaga še zaposlene z Zavoda za gozdove Slovenije in obenem zmanjšuje stroške strokovnega dela, s tem pa tudi strokovno delo z manjšim obsegom vlaganja v gozdove in investicijsko vlaganje v gozdne ceste. S sprejetjem predlagane novele zakona bi bil dodatno finančno obremenjen tudi državni proračun, saj bi po nekaterih izračunih to znašalo najmanj devet milijonov evrov na leto, kolikšen bi bil izpad prihodkov sklada od prodaje nezazidanih stavbnih zemljišč, ki so jih doslej namenjali za nakupe kmetijskih površin. Sklad bi po novem ostal tudi brez 45% koncesijskih dajatev od državnih gozdov, za katere sedaj iztrži okrog šest milijonov evrov, po novem pa bo omenjeni delež prihodek občin, v katerih so državni gozdovi; večino teh sredstev pa bi dobile le štiri občine.

Na podlagi novega 10. a člena bodo občine, v katerih ležijo gozdovi v lasti Republike Slovenije in z njimi gospodari sklad, upravičene do 45% koncesijske dajatve, ki se bodo porabljale kot namenski izdatki za izvajanje ukrepov za gradnjo infrastrukture lokalnega pomena (gradnja in vzdrževanje lokalnih in gozdnih cest). Z vidika sistema financiranja občin Državni svet opozarja, da se bo višina koncesijske dajatve upoštevala pri ugotavljanju primerne porabe, zato bodo pozitivne učinke imele le občine, katerih prihodki presegajo primerno porabo.

Zaradi izpada prihodkov za gozdarsko dejavnost bo okleščeno delo v državnih gozdovih, posledično bo zmanjšan obseg vlaganj v gozdove in investicijsko vzdrževanje gozdnih cest. Sklad bo moral zaradi izpada prihodkov izdatno zmanjšati nakupe kmetijskih in gozdnih zemljišč, čeprav v tem pogledu že sedaj močno zaostaja za načrti.

V zvezi s predlagano začasno prepovedjo odsvojitve kmetijskih zemljišč komisija opozarja, da se s sprejetjem občinskega prostorskega akta, s katerim se spremeni namenska raba zemljišča iz kmetijskega v stavbno zemljišče, vrednost teh zemljišč za nekajkrat poveča. Zaradi tega so investicijski vrednosti predvidenih projektov na takih zemljiščih posledično bistveno večje, kar za občine ne pomeni razvojnih priložnosti in konkurenčne prednosti. Državni svet zaradi preprečevanja špekulativnih nakupov podpira rešitev v 2. členu novele zakonu, s katero se začasno prepoveduje prodaja oziroma odsvojitve kmetijskih zemljišč, vendar bi kazalo iskati rešitve za preprečitev kasnejših špekulacij. Zaradi preprečevanja nenadnega dviga vrednosti zemljišč le zaradi njihove spremembe namembnosti bi kazalo razmisliti o rešitvah, ki bi to preprečevale, morebiti tudi določiti poseben davek.

Glede na podatek, da je Slovenija po obsegu obdelovalnih kmetijskih površin na 24. mestu med vsemi državami članicami EU, bi kazalo neobdelana zemljišča spremeniti v kmetijska zemljišča.

Kljub veljavni Strategiji razvoja kmetijstva kmetje niso imeli enakih možnosti pridobivanja kmetijskih zemljišč. Statistični podatki sicer kažejo, da imajo zasebni lastniki v lasti velik delež kmetijskih zemljišč, vendar pa nimajo v posesti najboljših kmetijskih zemljišč, čeprav so bili pripravljeni ponuditi večjo kupnino od podjetij.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje Državnega sveta k Predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Mariboru (OdPUM)

Državni svet Republike Slovenije je na 20. seji 11. 11. 2009, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Mariboru (OdPUM-1G)

Državni svet je bil seznanjen s Predlogom odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Mariboru.

Državni svet predlog navedenega odloka podpira.

Državni svet soglaša z ustanovitvijo nove članice Univerze v Mariboru, to je Fakultete za turizem s sedežem v Brežicah (občina jo bo sofinancirala), ker se tako dopolnjuje ponudba študijskih programov s področja turizma, ki jih že ponujajo visokošolski zavodi v drugih okoljih.

Državni svet je v razpravi izrazil pomisleke na navedbe iz obrazložitve tega predloga odloka, ker ni zagotovljenih dodatnih sredstev za ustanovitev oziroma začetek dela te fakultete in ker je pomanjkljivo navedena kadrovska zasedba nove fakultete.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije dr. Janvit Golob.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje Državnega sveta k Predlogu zakona o dopolnitvah Zakona o Policiji - skrajšani postopek

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o dopolnitvah Zakona o Policiji - skrajšani postopek

Državni svet **podpira** predlog zakona.

Državni svet podpira prizadevanja s katerimi bi v Sloveniji zagotovili "potreben kvalitativni in trajnostni preskok na področju omejevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona zahtevnejših

oblik gospodarske, javnofinančne kriminalitete in korupcije ter drugih zahtevnejših oblik kaznivih dejanj."

Projekt "Nacionalnega preiskovalnega urada" od zasnove predstavlja eno ključnih prioritet Vlade Republike Slovenije in je bil voden na podlagi izdelane analize stanja in ob širšem konsenzu različnih državnih organov in sodelovanju stroke.

Državni svet opozarja na določbo 1. člena predloga zakona, ki v dodanem tretjem odstavku 6.a člena določa, da je Nacionalni preiskovalni urad v okviru izvajanja svojih nalog strokovno in operativno avtonomen. Nejasnost avtonomnosti Nacionalnega preiskovalnega organa se kaže v razmerju do Uprave kriminalistične policije in v razmerju do drugih organov znotraj Policije.

Nacionalni preiskovalni urad bo sestavljala elitna skupina preiskovalcev in drugih strokovnih kadrov ter je pri svojem delu samostojen do te mere, da direktor na podlagi predlaganega dodanega 6.c člena odloča o tem, katere preiskave sumov kaznivih dejanj bo prevzel Nacionalni preiskovalni urad v skladu z določenimi kriteriji. Zadeve lahko tudi odstopi drugi enoti kriminalistične policije. V zvezi s tem Državni svet poudarja pristojnosti in odgovornosti direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada.

V zvezi z določbami predlaganega 6.b člena, ki določa postopek in pogoje za imenovanje direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada ter tričlansko strokovno komisijo, ki poda mnenje o ustreznosti kandidata za direktorja, bi morda kazalo razmisliti o morebitnem večjem številu članov strokovne komisije (npr. 5), saj mnenje strokovne komisije ni zavezujoče (soglasje).

Državni svet izraža pomislek in morebitno nevarnost, da ne bi prišlo zgolj do povečanje kadrovanja in drugačne organiziranosti temveč do bistvenih sprememb glede kvalitete preiskovanja.

Državni svet podpira projekt Nacionalnega preiskovalnega urada in prizadevanja, da se le ta uresniči tudi v okviru reorganizacije in racionalizacije ob zagotavljanju visoko specializiranih kadrov in vseh pogojev za delo.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Bogomir Vnučec.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje Državnega sveta k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2F) - druga obravnava

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2F) - druga obravnava

Državni svet predloga zakona ne podpira.

Državni svet izraža načelno stališče, ki je v zavzemanju za pregleden, enostaven in dosleden davčni sistem, ki naj v največji možni meri obravnava enakopravno vse subjekte v Sloveniji. Državni svet meni, da nekatere predlagane spremembe predloga zakona ne vodijo v takšno smer.

Izhajajoč iz načela, da je vsak davčni zakon neprimeren, če omogoča posebno obravnavo le nekaterih skupin davčnih zavezancev, Državni svet opozarja, da se z izjemami nepotrebno zapleta davčni sistem. Blažje davčno breme določenih kategorij davčnih zavezancev lahko pomeni zgolj prekomerno obdavčitev drugih kategorij, kar je nesprejemljivo.

Državni svet opominja vlado na njene obljube, da bo delovala z ukrepi v smeri, ki bodo zopet primerno ovrednotili delo, vendar pa takšni popravki zakonodaje, ko postaja nedelo večja vrednota kot delo samo, dajejo slab signal za bodoče delovanje.

Državni svet se tudi ne strinja s pogosto izraženo argumentacijo vladnih predstavnikov, da trenutna situacija, ko se svetovno in z njim tudi slovensko gospodarstvo nahaja v krizi, ni primerna za korenitejše posege, ki bi bistveno spreminjali dosedanje stanje na področju, ki ga ureja obravnavana zakonodaja. Prav takšne razmere, po mnenju Državnega sveta, vzpodbujajo k načelnim ter dolgoročnim in ne k parcialnim rešitvam.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Alojz Kovšca.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje Državnega sveta k Predlogu zakona o infrastrukturi za prostorske informacije (ZIPI) - druga obravnava

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o infrastrukturi za prostorske informacije (ZIPI) - druga obravnava

Državni svet podpira Predlog zakona o infrastrukturi za prostorske informacije, ki daje pravno podlago za dostop do prostorskih podatkov in z njimi povezanih storitev na enem mestu ter medsebojno usklajenost in poenotenje zbirke prostorskih podatkov in z njimi povezanih storitev.

S predlaganimi zakonskimi rešitvami se v slovenski pravni red prenašajo zahteve Direktive 2007/2/ES o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (Direktiva INSPIRE), ki jo je EU sprejela z namenom pravne ureditve področja infrastrukture za prostorske informacije zaradi doseganja ciljev evropske okoljske politike. Čeprav je rok za prenos navedene direktive potekel 15. maja 2009, je do sedaj le devetim državam članicam EU uspelo zahteve prenesti v svoje nacionalne pravne rede, pri čemer Državni svet ugotavlja, da Slovenija roke za pripravo metapodatkov iz Uredbe Komisije št. 1205/2008 z dne 3. 12. 2008 o izvajanju Direktive INSPIRE glede metapodatkov še ni zamudila.

Državni svet ugotavlja, da potrebna sredstva za vzpostavitev informacijskega sistema na enotnih kriterijih v višini 350. 000 evrov za leto 2010 in prav toliko za leto 2011 niso zagotovljena v državnih proračunih, ki jih je Državni zbor sprejel 25. 11. 2009. Zato opozarja, da bo treba ocenjena sredstva zagotoviti v okviru razpoložljivih proračunskih sredstev, če hočemo realizirati projekt vzpostavitve infrastrukture za prostorske informacije, ki bo na enem mestu omogočila dostop do prostorskih informacij.

Občine imajo pri pridobivanju podatkov o prostoru za opravljanje javnih nalog težave, saj so prostorski podatki velikokrat neažurni in nekvalitetni. Ker predlagane zakonske rešitve ne bodo imele posledic na kvaliteto prostorskih podatkov obstoječih zbirk, bi kazalo v prihodnje nameniti več pozornosti vprašanju standardizacije in večje kvalitete prostorskih podatkov, ki so predmet materialnih predpisov posameznih upravljavcev. Državni svet tudi opozarja, da je z vidika racionalizacije čimprejšnja vzpostavitev enotnega sistema nujna, saj npr. podatki zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture niso uporabni za prenos v različne prostorsko informacijske sisteme na občinskem nivoju.

Glede na trditve, da so se cene geodetskih storitev občutno povečale s prehodom izvajanja teh storitev na prosti trg, Državni svet predlaga Vladi, da preuči vprašanje cenovne politike geodetskih storitev.

* * *

Ob obravnavi Predloga zakona o infrastrukturi za prostorske informacije je Državni svet sprejel dodaten s k l e p:

Državni svet predlaga, da Vlada in Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalni preučita pobudo, da se Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 -

2013 dopolni tako, da bi se iz sredstev evropskih skladov, poleg operacije vzpostavitve gospodarske javne infrastrukture, sofinancirala tudi izgradnja prostorske podatkovne infrastrukture, temu ustrezno pa naj se nadgradijo javni razpisi za pridobitev evropskih sredstev.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Darko Fras.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Prvi odstavek 56. člena Zakona o Državnem svetu - Državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo.

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanj** državnega svetnika Jožeta Mihelčiča v zvezi s **problematiko financiranja regionalnih televizijskih programov**

Državni svet Republike Slovenije je na 20. seji 11. 11. 2009, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) obravnaval vprašanja državnega svetnika Jožeta Mihelčiča v zvezi s problematiko financiranja regionalnih televizijskih programov, in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanja državnega svetnika Jožeta Mihelčiča in predlaga Ministrstvu za kulturo, da vprašanja preuči in na njih odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Jožeta Mihelčiča se glasijo:

1. Ali je Ministrstvo za kulturo v letu 2009 v rednem letnem javnem razpisu za sofinanciranje programskih vsebin in v skladu s 4.a členom Zakona o medijih namenilo za sofinanciranje in razvijanje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega in televizijskega programa, 3% zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu?
2. Zakaj so bili po objavljenem javnem razpisu za sofinanciranje programskih vsebin medijev v letu 2009 med upravičence do razpisanih sredstev vključene tudi pravne in fizične osebe, ki so registrirane za produkcijo avdiovizualnih del oziroma radijskih programov- neodvisni producenti in to ne glede na dejstvo, da so bila razpisana sredstva za 15 % nižja kot v letu 2008?
3. Ali ne bi veljalo razmisliti tudi o uvedbi systemskega oziroma konstantnega in vnaprej znanega vira delnega sofinanciranja regionalnih televizijskih programov, tudi v luči prihodnjega obveznega oddajanja v digitalni radiofuzni tehniki?

Obrazložitev:

Razpisana sredstva v javnem razpisu za sofinanciranje programskih vsebin zgoraj navedenih radijskih in televizijskih programov v letu 2009 so bila manjša za 350.000 € ali 15 % od sredstev v letu 2008. Glede na to, da v letu 2008, ki je v skladu s 4.a členom Zakona o medijih osnova za določitev razpisanih sredstev, RTV naročnina ni bila znižana, lahko upravičeno sklepamo, da je bila višina sredstev zmanjšana v nasprotju z navedenim zakonom in na škodo predvsem televizij z statusom regionalnega televizijskega programa. Na tak zaključek nas navaja dejstvo, da je bil krog upravičencev naknadno neupravičeno razširjen z neodvisnimi producenti in da so bila pri razdelitvi razpisanih sredstev porušena vsa logična razmerja tako med regionalnimi in lokalnimi televizijskimi programi, kot tudi med televizijskimi in radijskimi programi. Da Strokovna komisija za ocenjevanje projektov pri

Ministrstvu za kulturo RS svojega dela ni opravila v skladu z nazivom kaže dejstvo, da je ocenjevala posamezne programe, iz ocen pa je razvidno da jih sploh ne ali pa slabo pozna in da programov ni ocenjevala z regionalnega zornega kota.

Dvom o pravični delitvi sredstev na podlagi prijavljenih programov in potrebnih sredstev povzroča tudi dejstvo, da se predstavniki nekaterih radijev javno hvalijo, da denarja ne bodo mogli porabiti, predstavniki nekaterih televizij pa s tem, da v prvem krogu niso dobili nobenih sredstev, po pritožbi in posredovanju ustreznih ljudi pa so programi naenkrat postali ustrezni in dodeljena so bila sredstva temu primerna.

Posledica vsega navedenega je, da so najkrajši konec potegnili regionalni televizijski programi posebnega pomena in to kljub odločbi, s katero jim je bil status dodeljen in s katero se je država Slovenija zavezala, da bo s sredstvi javnega razpisa sofinancirala pripravo in izvedbo programskih vsebin na lokalni in regionalni ravni.

Zaradi neurejenega financiranja regionalnih programov, pozno objavljenega in zaključenega javnega razpisa, znatnega zmanjšanja razpoložljivih sredstev, neustreznih in nedoločenih razmerij med upravičenci in neupravičenega širjenja kroga upravičencev do javnih sredstev so se nekatere regionalne televizije znašle brez potrebnih finančnih sredstev in na robu propada.

Glede na to, da pomemben del odgovornosti za takšno stanje, s svojim delovanjem in odnosom do problematike nosi tudi pristojno ministrstvo, lahko upravičeno pričakujemo, da se bo aktivno vključilo v reševanje nastale situacije.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kulturo, da vprašanja preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) na njih v roku 30 dni odgovori.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Odgovor Ministrstva za kulturo

Datum: 11. 1. 2010

Prejeto: 15. 1. 2010

Ministrstvo za kulturo je dne 10. 04. 2009 objavilo Redni letni javni projektni razpis za Sofinanciranje programskih vsebin medijev v letu 2009, oznaka: J PR I6-MV-2009 (Uradni list RS, št. 28/2009 z dne 10.4.2009 in Uradni list RS, št. 30/2009 z dne 17. 04. 2009: v nadaljevanju: razpis). Namen razpisa je sofinanciranje oziroma podpora ustvarjanju in razširjanju programskih vsebin medijev, ki so v skladu s 4. členom Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 10/2006 -Zmed UPB1, 69/06- ZOIPub, 36/08- ZPOMK; v nadaljevanju ZMed-UPBI) pomembne za uresničevanje javnega interesa na področju medijev. Iz navedenega sledi, da je predmet razpisa sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin tiskanih medijev, radijskih programov, televizijskih programov in elektronskih publikacij.

Okvirna vrednost razpisanih sredstev za področje sofinanciranja programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, studentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa je znašala 2.000.000,00 evrov, razdeljenih je bilo 2.251.826,20 evrov. Redni prihodki iz naslova RTV prispevka so v letu 2008 znašali 79.143.351 evrov, med katerimi so všteti tudi prihodki iz naslova izterjave neplačanih terjatev iz preteklih obdobij (let). Razdeljena vrednost je primerljiva oziroma ustreza vrednosti 3 % zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v letu 2008.

V besedilu razpisa so v točki 2. navedeni upravičeni prijavitelji na razpis med njimi so tudi pravne in fizične osebe, ki so registrirane za produkcijo avdiovizualnih del oziroma radijskih programov neodvisni producenti (l.-odstavek 3. člena Uredbe o izvedbi rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin, Uradni list RS, št. 78/06), saj le te ustvarjajo programske vsebine, medijev, bodisi kulturne, umetniške, izobraževalne, strokovne, znanstvene ali podobne oddaje ter knjižna ali gledališka dela, prirejena za radio in televizijo. Gre torej za dela, ki so namenjena objavi v medijih, saj je vsak prijavitelj, ki je neodvisni producent, v svoji vlogi predložil med drugim tudi izjavo o programski volji, v kateri izdajatelj medija izjavlja, da bo prijavljeni projekt na razpis za sofinanciranje programskih vsebin medijev v letu 2009 uvrščen v njegovo programsko shemo najkasneje v roku enega leta po dokončanju projekta.

Naj še enkrat poudarimo, je predmet razpisa sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin bodisi tiskanih medijev, radijskih programov, televizijskih programov in elektronskih publikacij, katerih sredstva morajo biti v celoti porabljena za realizacijo sofinanciranih projektov, kar pomeni, da ne gre za sredstva, s katerimi bi se financiralo prijavitelje oziroma izdajatelje medijev.

Ministrstvo za kulturo je v fazi priprave osnutka predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih, kjer bo med drugim tudi na novo urejeno sofinanciranje regionalnih televizijskih programov.

Majda Širca, l.r.
ministrica

* * *

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika Marijana Klemenca v zvezi z **ureditvijo statusa članov in predsednikov izpitnih komisij za voznike motornih vozil**

Državni svet Republike Slovenije je na 20. seji 11. 11. 2009, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) obravnaval vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca v zvezi z ureditvijo statusa članov in predsednikov izpitnih komisij za voznike motornih vozil, in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca in predlaga Ministrstvu za javno upravo in Ministrstvu za notranje zadeve, da vprašanje preučita in nanj odgovorita.

Vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca se glasi:

Ali nameravata Ministrstvo za javno upravo ter Ministrstvo za notranje zadeve sprejeti potrebne ukrepe za ureditev statusa in plač članov in predsednikov izpitnih komisij ter statusa izpitnih centrov.

Obrazložitev:

Društvo članov izpitnih komisij za voznike motornih vozil Republike Slovenije je na Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za javno upravo januarja letos naslovilo dopis, v katerem so opozorili na problematiko vrednotenja dela in delovnega mesta člana izpitne komisije in njenega predsednika ter tudi statusa samih izpitnih centrov. Predlagana je bila sprememba Kolektivne pogodbe za državno upravo, uprave pravosodnih organov in uprave samoupravnih lokalnih skupnosti ter Uredbe o notranji organizaciji, sistematizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih.

Stalna medresorska delovna skupina za sistematično spremljanje delovanja izpitnih centrov pri upravnih enotah v Republiki Sloveniji, je z načelniki upravnih enot, v sestavi katerih so izpitni centri, na peti seji dne 14. 7. 2009 na Ministrstvu za javno upravo sprejela sklepe, da se Ministrstvu za javno upravo in Ministrstvu za notranje zadeve pošlje pobuda, da se ponovno preuči status članov izpitnih komisij in možnost njihove umestitve med uradnike, upošteva določila 23. člena Zakona o javnih uslužbencih- ZJU. Stalna delovna skupina in navzoči načelniki upravnih enot so predlagali Ministrstvu za javno upravo, da se izpitni centri kot organizacijske enote upravnih enot in vodje izpitnih centrov opredelijo v Uredbi o notranji organizaciji, sistematizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 58/03, 81/03, 109/03, 43/04, 58/04-popravek, 138/04, 35/05, 60/05, 72/05, 112/05, 49/06, 140/06, 9/07, 101/07, 33/08, 66/08, 88/08 in 8/09).

Izpitne komisije za voznike motornih vozil v Sloveniji delujejo v okviru javne uprave in sicer v 16 upravnih enotah po Sloveniji. Njihovo delo je sicer enako, vendar se razlikuje zaradi lokalnih posebnosti, različne prometne infrastrukture, obsega dela in tudi zaradi različnega načina organizacije v posameznih upravnih enotah. Zato so člani izpitnih komisij, sicer v okviru ZJU, glede na različno sistemizacijo v različnih upravnih enotah, tudi različno razporejeni oziroma ovrednoteni na svojih delovnih mestih. Za člane izpitnih komisij sta namenjeni dve plačni skupini, glede na izobrazbo, ki je edini pogoj. V kolektivni pogodbi za javno upravo so člani izpitne komisije razporejeni v plačno podskupino J3, kot strokovno tehnični delavci, in sicer je delovno mesto člana izpitne komisije z višjo izobrazbo (VI) uvrščeno v plačne razrede od 20. do 30., z visoko izobrazbo (VII/2) pa v razrede od 29. do 39. Po Zakonu o varnosti cestnega prometa se za člana izpitne komisije zahteva najmanj višja izobrazba, seveda ima lahko tudi visoko ali celo univerzitetno izobrazbo. V vsakem primeru pa bi moralo biti delovno mesto člana izpitne komisije precej višje ovrednoteno. Delo članov izpitnih komisij sicer ni strogo uradniško, pač pa je strokovno pedagoške oziroma izvedenske narave in se ne more primerjati z raznimi tehničnimi poklici, ki so tudi v tej plačni podskupini. Ta strokovno tehnična dela so v ZJU opredeljena kot spremljajoča dela, ki so potrebna za nemoteno opravljanje javnih nalog upravnega organa. V zakonu in podzakonskih aktih oziroma posledično tudi v sistemizacijah upravnih enot ni predvidenega enotnega in pravilno ovrednotenega delovnega mesta za strokovni profil člana izpitne komisije. Predpisana izobrazba je samo formalni nujni pogoj za delovno mesto, tako kot za vse ostale uradnike, član izpitne komisije pa mora imeti tudi še precej dodatnih znanj in kvalifikacij, ki so bistvene za opravljanje tega dela. Narava dela članov izpitne komisije je opravljanje javnih nalog in to s posebnimi pooblastili ministra za notranje zadeve, ne pa opravljanje spremljajočih oziroma strokovno tehničnih del, ki so potrebna za nemoten delovni proces organa.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za javno upravo in Ministrstvu za notranje zadeve, da vprašanje preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) nanj v roku 30 dni odgovorita.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Odgovor Ministrstva za javno upravo

Datum. 12. 12. 2009
Prejeto: 18. 12. 2009

Odgovor na vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca glede vrednotenja dela članov in predsednikov izpitnih komisij ter glede statusa izpitnih centrov

Gospod Marijan Klemenc, državni svetnik, je Ministrstvu za javno upravo in Ministrstvu za notranje zadeve zastavil vprašanje glede statusa in vrednotenja dela članov in predsednikov izpitnih komisij, in sicer ga zanima, ali nameravata ministrstvi sprejeti potrebne ukrepe za ureditev statusa izpitnih centrov in glede plač članov in predsednikov izpitnih komisij.

Uvodoma pojasnujemo, da obe ministrstvi delo in pristojnosti ter posebnosti delovanja tako izpitnih centrov kot tudi članov in predsednikov izpitnih komisij poznata. Prav tako sta obe ministrstvi seznanjeni s predlogi predvsem glede vrednotenja dela članov in predsednikov izpitnih komisij kot tudi z zadnjimi predlogi glede statusa izpitnih centrov. V zvezi s to problematiko je tudi v preteklih letih bilo več sestankov, prav tako pa je obema ministrstvoma znana zadnja pobuda stalne medresorske delovne skupine za sistematično spremljanje delovanja izpitnih centrov pri upravnih enotah.

Glede na to, da so izpitni centri umeščeni v upravne enote, ki so kot teritorialni organi del državne uprave.. zanje veljajo pravila glede organiziranosti in delovanja notranjih organizacijskih enot organov državne uprave. Pobudo, da se izpitni centri kot notranje organizacijske enote upravne enote umestijo v Uredbo o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih, priloga 1, priloga La, priloga II, priloga IIa, priloga III, (Uradni list RS, št. 58/03, 81/03, 109/03, 22/04, 43/04, 58/04 - popr., 138/04, 35/05, 60/05, 72/05, 112/05, 49/06, 140/06, 9/07, 33/08, 66/08, 88/08, 8/09, 63/09, 73/09) je sicer treba proučiti, vendar pa upošteva določbe tako zakona, ki ureja javne uslužbenke, kot zakona, ki ureja državno upravo, navedena uredba vključuje in določa skupna izhodišča za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest in praviloma ne konkretnih organizacijskih enot. V skladu s temi izhodišči se v okviru določene upravne enote ali druge organizacijske enote organizirajo notranje organizacijske enote, če so izpolnjeni pogoji glede števila sistemiziranih delovnih mest in zaokroženega delovnega področja. Upošteva navedeno torej menimo, da v skladu z določbami zakona v uredbi ni primerno določati konkretnih notranjih organizacijskih enot. Ne glede na to pa opozarjamo še na dejstvo, da bi tudi v primeru, da bi izpitni center bil določen v uredbi kot notranja organizacijska enota, to lahko povzročalo težave pri izvedbi, saj je določitev notranje organiziranosti vezana na število in strukturo sistemiziranih delovnih mest ter posredno tudi na število in izobrazbeno strukturo javnih uslužbencev, ki te naloge opravljajo. Problemi glede statusa in predvsem glede vrednotenja dela na ta način ne bi bili rešeni.

Prav tako opozarjamo, da je glede zahteve za umestitev članov in predsednikov izpitnih centrov med uradnike, treba upoštevati dejstvo, da so bila ta delovna mesta ves čas od prehoda na sistem javnih uslužbencev uvrščena med strokovno tehnična delovna mesta. Vsebina nalog na navedenih delovnih mestih namreč ni takšna, da bi izpolnjevala pogoje in kriterije za uvrstitev med uradniška delovna mesta. V skladu s 23. členom ZJU so uradniki namreč tisti javni uslužbenci, ki v organih opravljajo javne naloge. Javne naloge v organih so naloge, ki so neposredno povezane z izvrševanjem oblasti ali z varstvom javnega interesa. V obrazložitvi posredovanega vprašanja je namreč korektno navedeno, da delo članov izpitnih komisij ni strogo uradniško, ampak strokovno delo pedagoške in izvedenske narave. Če bi tem upoštevamo še vsebino dela na uradniških delovnih mestih in kriterije za določitev delovnih mest, na katerih se v organih državne uprave, pravosodnih organih in upravah lokalnih skupnosti opravljajo javne naloge, ki jih podrobneje določa uredba, ki ureja notranjo organizacijo, lahko zaključimo, da po našem mnenju ni pogojev za uvrstitev navedenih delovnih mest med uradniška delovna mesta. Navedena uredba namreč določa, da se pri določanju delovnih mest kot uradniških upoštevajo zlasti naslednja merila:

- ali je zahtevani obseg poznavanja javnih nalog tolikšen, da bi bilo potrebno znanje, ki se je preverjalo s strokovnim izpitom za imenovanje v naziv oziroma je v skladu z ZJU potrebno opraviti obvezno usposabljanje, ki vključuje vsebine s področja ustavne ureditve, sistema zakonodajne, izvršilne in sodne oblasti ter razmerij med njimi, lokalne samouprave, sistema javnih financ, ureditve institucij Evropske unije in njenega pravnega sistema, upravnega postopka in upravnega spora ter poslovanja organov javne uprave,
- ali je potrebno za opravljanje nalog na delovnem mestu zagotoviti upoštevanje načel in pravil, ki jih zakon določa za uradnike (politična nevtralnost, nezdružljivost opravljanja določenih dejavnosti z delom v organu, posebne določbe o konfliktu interesov).

V zvezi z ločitvijo uradniških in strokovno tehničnih delovnih mest želimo opozoriti še na dejstvo, da javni uslužbenci na strokovno tehničnih delovnih mestih prav tako opravljajo strokovno zahtevne naloge in nikakor ne samo spremljajočih nalog, pomembnih za delo organa.

Ne glede na navedeno pa opozarjamo še, da bi morebitna sprememba delovnih mest v uradniška delovna mesta vplivala na delovno pravni položaj javnih uslužbencev, saj je za imenovanje v naziv in za zasedbo uradniškega delovnega mesta potrebno izvesti javni natečaj ter izpolnjevati predpisane pogoje. Prevedba bi bila sicer možna le na podlagi zakona, pa še v tem primeru je treba upoštevati dejstvo, da je bil prehod v sistem javnih uslužbencev izveden v letu 2003, vsebina dela v izpitnih centrih pa se ni bistveno spremenila.

Glede predloga za spremembo vrednotenja delovnih mest članov in predsednikov izpitnih komisij pa je treba posebej poudariti, da so delovna mesta in nazivi uvrščeni v plačne razrede s Kolektivno pogodbo za državno upravo, uprave pravosodnih organov in uprave samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS št. 60/08). Sprememba kolektivne pogodbe pa je možna le kot rezultat pogajanj med obema pogodbenima strankama in je ni možno enostransko spreminjati. V zvezi s tem pa je treba upoštevati vse okoliščine prehoda v nov plačni sistem ter dejstvo, da navedena delovna mesta niso edina, za katere je bil posredovan predlog za drugačne uvrstitve.

Prav zaradi tega se Vlada RS zavezala, da bo izvedla evalvacijo novega plačnega sistema, na podlagi katere bo pripravljen celovit pregled pomanjkljivosti tega sistema tako v delu, ki se nanaša na osnovne plače, dodatke in del plače za delovno uspešnost, kot tudi v delu, ki zadeva delovanje plačnega sistema kot celote in posebej glede uvrstitve določenih delovnih mest plačne razrede. Za izvedbo tega so Vlada Republike Slovenije in reprezentativni sindikati javnega sektorja, vključno z reprezentativnimi sindikati, ki zastopajo interese javnih uslužbencev v

državnih organih in upravah lokalnih skupnosti, dne 28.10.2009 podpisali Dogovor o ukrepih na področju plač v javnem sektorju za obdobje december 2009 - november 2011. V Dogovoru je med drugim zapisano, da se bosta vladna in sindikalna stran usklajevali oziroma pogajali o odpravi pomanjkljivosti novega plačnega sistema do 01.05.2010 oziroma do 01.10.2010. V okviru teh pogajanj bodo obravnavane določbe predpisov in kolektivnih pogodb, ki neposredno vplivajo na delovnopravni in materialni status javnih uslužbencev, vključno s predlogi za drugačne uvrstitve delovnih mest v plačne razrede. Zaradi navedenega dogovora torej ni možno ločeno obravnavati nekaterih delovnih mest, kar pomeni, da bodo tudi delovna mesta članov in predsednikov izpitnih komisij predmet evalvacije in predmet pogajanj glede morebitnih sprememb pri uvrščanju v plačne razrede enako kot bo to veljalo za vsa ostala delovna mesta v plačni skupini C in v plačni skupini J v okviru kolektivne pogodbe.

Glede konkretnih sistemizacij delovnih mest pa bo Ministrstvo za javno upravo v skladu z dogovorom na sestanku medresorske delovne skupine pripravilo pregled števila in strukture delovnih mest ter pregled števila in izobrazbene strukture javnih uslužbencev v izpitnih centrih. Navedena analiza stanja bo podlaga za dogovor o nadaljnjih ukrepih.

Tako Ministrstvo za javno upravo kot Ministrstvo za notranje zadeve torej spremljata problematiko izpitnih centrov ter članov in predsednikov izpitnih komisij, vendar je treba upoštevati, da je navedeno problematiko možno reševati le celovito v okviru sistemskih rešitev na področju organizacije, sistemizacije delovnih mest in plačnega sistema. Vsak selektiven pristop bi namreč lahko povzročil neusklajenosti in nesorazmerja znotraj sistema, kar pa ne bi prispevalo k ustrezni rešitvi problema, ki je izpostavljen v zvezi z delovanjem izpitnih centrov in izpitnih komisij.

Irma Pavlinič Krebs, l.r.
ministrica

* * *

Sklep Državnega sveta ob obravnavi pobude državnega svetnika Cvetka Zupančiča v zvezi s vpogledom v vsebino pogodb med Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ter koncesionarji

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) obravnaval pobudo Cvetka Zupančiča v zvezi s vpogledom v vsebino pogodb med Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ter koncesionarji, in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira pobudo Cvetka Zupančiča in predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, da pobudo preučita in nanjo odgovorita.

Pobuda državnega svetnika Cvetka Zupančiča se glasi: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije naj članom Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano omogočita vpogled v vsebino sklenjenih pogodb med Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ter koncesionarji, ki opravljajo dela v državnih gozdovih.

Obrazložitev:

Že ob obravnavi Poročila o delu Nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije in še posebej pri obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije se je na seji Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano odprla široka razprava, ki pa ni osvetlila celovitih odnosov med koncesionarji ter Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije med drugim namreč govori tudi o postopku izračuna koncesijske dajatve za koncesionarje na skladu; kot je znano, Državni svet Republike Slovenije ni podprl predloga novele Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, zato bi za lažje odločanje državnih svetnikov pri morebitnem ponovnem odločanju o zakonu bil vpogled v vsebino pogodb ključnega pomena.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, da pobudo preučita in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) nanjo v roku 30 dni odgovorita.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
Predsednik

Odgovor Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS

Datum: 22. 12. 2009
Prejeto: 23. 12. 2009

V zvezi z vašim dopisom Pobuda v zvezi z vpogledom v vsebino pogodb med Skladom Kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ter koncesionarji z dne 9.12.2009 vam sporočamo, da je možen vpogled v vsebino pogodb kadarkoli po predhodnem dogovoru z direktorjem Sklada.

Sergej Daolio, l.r.
direktor

Odgovor Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Datum: 8. 1. 2010
Prejeto: 12. 1. 2010

Na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: ministrstvo) smo prejeli zgoraj naveden dopis mag. Blaža Kavčiča z dne 9.12.2009, v katerem je bila podana pobuda v zvezi z vpogledom v vsebino pogodb med Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ter koncesionarji.

Ker smo na podlagi preučitve navedene zadeve ugotovili, da ministrstvo ni pristojno za pripravo odgovora, smo zadevo odstopili v reševanje Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Prof. dr. Milan Pogačnik, l.r.
minister

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **zahteve** državnega svetnika Jožeta Mihelčiča za **dopolnitev odgovora Ministrstva za kulturo Republike Slovenije v zvezi s problematiko financiranja regionalnih televizijskih programov**

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) obravnaval zahtevo državnega svetnika Jožeta Mihelčiča za dopolnitev odgovora Ministrstva za kulturo Republike Slovenije v zvezi s problematiko financiranja regionalnih televizijskih programov, in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira zahtevo Jožeta Mihelčiča za dopolnitev odgovora in predlaga Ministrstvu za kulturo, da vprašanja ponovno preuči in na njih odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Jožeta Mihelčiča se glasijo:

4. Ali je Ministrstvo za kulturo v letu 2009 v rednem letnem javnem razpisu za sofinanciranje programskih vsebin in v skladu s 4.a členom Zakona o medijih namenilo za sofinanciranje in razvijanje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega in televizijskega programa, 3% zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu?
5. Zakaj so bili po objavljenem javnem razpisu za sofinanciranje programskih vsebin medijev v letu 2009 med upravičence do razpisanih sredstev vključene tudi pravne in fizične osebe, ki so registrirane za produkcijo avdiovizualnih del oziroma radijskih programov- neodvisni producenti in to ne glede na dejstvo, da so bila razpisana sredstva za 15 % nižja kot v letu 2008?
6. Ali ne bi veljalo razmisliti tudi o uvedbi systemskega oziroma konstantnega in vnaprej znanega vira delnega sofinanciranja regionalnih televizijskih programov, tudi v luči prihodnjega obveznega oddajanja v digitalni radiodifuzni tehniki?

Obrazložitev:

V odgovoru Ministrstva za kulturo št. 615-2/2009/43 z dne 19.11.2009 na prvo zelo konkretno vprašanje je navedeno, da je bila višina razpisanih sredstev primerljiva s 3 % zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v letu 2008. Odgovor je dvoumen in dopušča različne razlage, zaradi česar predlagam, da ga pristojno ministrstvo konkretno dopolni.

V drugem vprašanju je izpostavljena naknadna uvrstitev pravnih in fizičnih oseb, ki so registrirane za produkcijo avdiovizualnih del oziroma radijskih programov (v nadaljevanju: neodvisni producenti), med upravičence za pridobitev sredstev iz rednega letnega javnega projektnega razpisa za sofinanciranje programskih vsebin medijev v letu (JPR16-MV-2009). Opozoriti želim na to, da je bil v Ur.l. RS, št. 28/09 dne 10.04.2009 objavljen Redni letni javni razpis za sofinanciranje programskih vsebin medijev v letu 2009 (JPR16-MV-2009), v katerem so bil upravičeni prijavitelji na razpis "izdajatelji tiskanih medijev, izdajatelji radijskih in televizijskih programov in izdajatelji elektronskih publikacij s sedežem v Republiki Sloveniji, ki so na dan prijave na razpis vpisani v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije,

razen izjem, navedenih v nadaljevanju razpisa". S popravkom istega razpisa z dne 17.04.2009 (Ur.l. RS, št. 30/2009) pa se je krog upravičenih predlagateljev razširil z neodvisnimi producenti. Zakaj je do takega popravka prišlo? Že naslov razpisa govori o sredstvih za sofinanciranje programskih vsebin medijev, 1. odstavek 2. člena Zakona o medijih natančno opredeljuje medije in med zakonsko opredeljenimi mediji ni moč najti neodvisnih producentov. Zato obstaja velika verjetnost netransparentnega financiranja, saj so na podlagi takega načina regionalnim programom zmanjšana pričakovana in potrebna sredstva, in sicer za programe, ki jih redno oddajajo, na drugi strani pa obstaja možnost dodatnega financiranja nekaterih, lahko izbranih televizij preko neodvisnih producentov in za posamezne oddaje, na podlagi nezavezujočih izjav o programski volji in neopredeljenem nezavezujočem roku za dokončanje projekta. Prepričan sem, da so navedena dejstva in dvomi v zakonitost celotnega postopka vredni dodatnega pojasnila.

Na podlagi težav in negotovosti, v katerih so se znašle nekatere regionalne televizijske postaje, in prihajajočih obveznosti, ki so jim naložene poleg vsega, tudi z novimi tehnologijami (digitalizacija), pričakujem konkretnější odgovor tudi na tretje vprašanje glede možnosti sistemskega financiranja regionalnih televizijskih programov v prihodnje, predvsem v povezavi s predvidenimi spremembami Zakona o medijih.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kulturo, da vprašanja ponovno preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) na njih v roku 30 dni odgovori.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika Borisa Šuštaršiča glede **problematike izvajanja pripravništva na področju socialnega varstva**

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) obravnaval vprašanje državnega svetnika Borisa Šuštaršiča glede problematike izvajanja pripravništva na področju socialnega varstva, in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanje Borisa Šuštaršiča in predlaga Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Borisa Šuštaršiča se glasi:

Kako boste po svoji pristojnosti ukrepali v zvezi z problematiko izvajanja pripravništva na področju socialnega varstva?

Obrazložitev:

Državni svet RS je na svoji 15. redni seji dne 22.4.2009 sprejel mnenje k Predlogu za reševanje problematike pri izvajanju pripravništva na področju socialnega varstva, v katerem je predlagal Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve naj v dveh mesecih pripravi ukrepe, ki bodo sanirali nevzdržno stanje glede predpisanega pripravništva socialnih delavcev. Zato, da bi postali strokovni delavci na področju socialnega varstva, morajo diplomanti socialnega dela opraviti pripravništvo, ki je pogoj za pristop k strokovnemu izpitu, pripravniška mesta pa se ne razpisujejo. Diplomantom socialnega dela je tako onemogočeno, da bi dokončali formalno izobraževanje in pridobili naziv strokovnega delavca na področju socialnega varstva. To ni le problem diplomantov socialnega dela, ampak se z enako težavo srečujejo še diplomanti nekaterih drugih fakultet, zaradi česar je reševanje te problematike tudi v pristojnosti in interesu vašega ministrstva.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, da vprašanje preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) nanj v roku 30 dni odgovori.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Odgovor Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

Datum: 4. 1. 2010

Prejeto: 5. 1. 2010

Posredovali ste nam vprašanje državnega svetnika Borisa Šuštaršiča, kako bo naše ministrstvo po svoji pristojnosti ukrepalo v zvezi z izvajanjem pripravništva na področju socialnega varstva. Diplomanti socialnega dela morajo namreč pred opravljanjem strokovnega izpita opraviti pripravništvo, za katerega se mesta ne razpisujejo, in imajo posledično težave z zaposlitvijo.

Pojasnjujemo vam, da opravljanje pripravništva ali strokovnih izpitov ni v pristojnosti našega ministrstva. Pogoje za zasedbo določenega delovnega mesta (kar vključuje tudi morebitno opravljanje strokovnega izpita) namreč določa posamezna stroka oz. delodajalci. Kot že izhaja iz mnenja Državnega sveta RS z dne 22. 4. 2009, je za področje socialnega varstva pristojno Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Socialna zbornica Slovenije in delno tudi Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani. V okviru naših pristojnosti tako podpiramo prizadevanja vseh državnih organov in drugih institucij, da se učinkovito in transparentno uredijo predvsem posamezna področja reguliranih poklicev in se diplomantom omogoči dostop do zaposlitve ter enake možnosti na trgu dela.

Poudariti želimo, da je sprejemanje študijskih programov v popolni avtonomiji senata visokošolskega zavoda. Ta si mora k študijskemu programu pridobiti še soglasje Sveta RS za visoko šolstvo, s katerim postane ta študijski program javno veljaven. Naše ministrstvo tako pri sprejemanju študijskih programov ne sodeluje niti vsebinsko niti postopkovno. Naj dodamo, da se v postopku akreditacije preverja tudi skladnost študijskega programa s potrebami trga dela in področno zakonodajo.

Gregor Golobič, l.r.
minister

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprišanja** državnega svetnika Borisa Šuštaršiča glede **predpisanega pripravništva socialnih delavcev**

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) obravnaval vprišanje državnega svetnika Borisa Šuštaršiča glede predpisanega pripravništva socialnih delavcev, in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprišanje Borisa Šuštaršiča in predlaga Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da vprišanje preuči in nanj odgovori.

Vprišanje državnega svetnika Borisa Šuštaršiča se glasi:

Ali je vašemu ministrstvu v skladu z mnenjem Državnega sveta RS z dne 22.4.2009 uspelo sanirati nevzdržno stanje glede predpisanega pripravništva socialnih delavcev ?

O b r a z l o ž i t e v:

Državni svet RS je na svoji 15. redni seji dne 22.4.2009 sprejel mnenje k Predlogu za reševanje problematike pri izvajanju pripravništva na področju socialnega varstva, v katerem je predlagal Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve naj v dveh mesecih pripravi ukrepe, ki bodo sanirali nevzdržno stanje glede predpisanega pripravništva socialnih delavcev. Diplomanti socialnega dela se zaradi te ovire ne morejo ustrezno strokovno usposobiti za prevzem strokovnih nalog s področja socialnega varstva, kar posledično pomeni, da imajo otežen oziroma onemogočen vstop na trg dela na področju, za katerega so se izobraževali.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da vprišanje preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) nanj v roku 30 dni odgovori.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprišanja** državnih svetnikov Draga Ščernjaviča in Petra Požuna v zvezi z **razreševanjem problematike Vzajemne d.v.z.**

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) obravnaval vprišanja Draga Ščernjaviča in Petra Požuna v zvezi z razreševanjem problematike Vzajemne d.v.z., in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanja Draga Ščernjaviča in Petra Požuna in predlaga Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za finance, da vprašanja preučita in na njih odgovorita.

Vprašanja državnega svetnika Draga Ščernjaviča se glasijo:

Kako poteka revizija objavljenih spornih projektov, pogodb in poslovnih svetovanj v Vzajemni? Pozivamo vas, da za vsak v nadaljevanju omenjen projekt oziroma pogodbo odgovorite ali se je pričelo z revizijo omenjenega poslovanja in ali se je izredna uprava lotila tudi vsebinske revizije poslovanja? Kdo jo izvaja, kdaj bo predvidoma zaključena oziroma kateri konkretni ukrepi so že bili izvedeni?

- Ali je izvedena revizija celotnega poslovanja Vzajemne s podjetjem Geacomm, d.o.o od I. 2006, še posebej podrobno pa vsebinska revizija s Pogodbo o implementaciji internih modelov upravljanja s tveganji v povezavi s smernicami Solvency II, katere prvotna vrednost je znašala 164.900,00 EUR (brez DDV) ter pogodbo o implementaciji programskega paketa FIN-AS in modula za knjiženje vrednostnih papirjev.
- Ali je izvedena revizija poslovanja Vzajemne z Adacto d.o.o., še posebej podrobno pa vsebinska revizija modelov za obvladovanje tveganj po pogodbi o razvoju in implementaciji internega »ASSET LIABILITY MANAGEMENT« MODELA, INTERNEGA MODELA OBRESTNIH MER IN INTERNEGA MODELA KREDITNIH TVEGANJ CREDITRISK+ TER O SVETOVANJU S PODROČJA »SOLVENCY II«, ki jo je Vzajemna sklenila s podjetjem Adacta, d.o.o.? Koga (katerega neodvisnega strokovnjaka) ste vključili v revizijo?
- Ali je izvedena revizija vseh pogodb o Poslovnem sodelovanju Vzajemne s Percepcijo, d.o.o., še posebej pa Pogodbo o poslovnem sodelovanju glede Postavitve novega spletnega mesta za Življenjska zavarovanja in Analizo obstoječega stanja spletne strani www.vzajemna.si s konkretnimi predlogi za njeno posodobitev? Ali je bilo novo spletno mesto za Življenjska zavarovanja res vzpostavljeno? Ali ste izvedli revizijo (ponarejenih) pooblastil za aprilsko skupščino s strani nekdanjega nadzornika Vzajemne (Ivana Sepaherja in Mirke Sedmak – tete Boštjana Averja), o čemer so poročali mediji?
- Kakšno je sodelovanje in višina nakazil, ki so bila v letu 2009 izplačana npr. različnim odvetniškim pisarnam oziroma odvetnikom? Kakšno je vaše stališče glede morebitnega bodočega sodelovanja z odvetniškimi pisarnami? Koliko sredstev je bilo porabljenih v I. 2009 za t.i. lobiste in PR strokovnjake (Ljubljanski val, Modra celica, Pristop, ...)?
- Kolikšni so bili stroški oglaševanja v raznih medijih v zadnjih šestih mesecih (še posebej od meseca maja 2009 naprej)? Katere nove pogodbe in s kom jih je nova uprava sklenila? Kolikšen je znesek financiranja Požareporta, INFO TV, Radio 1 v I. 2009?
- Ali je izvedena revizija smotrnosti porabe sredstev za projekt Oltra (izgradnje zdravstvenega centra v Ankaranu)?
- Ali je izvedena revizija poslovnega sodelovanja ter pregled in vsebinska revizija izdelkov g. Marka Jakliča, ki mu jih je plačala Vzajemna ter dejansko avtorstvo izdelkov?
- Ali je izvedena revizija smotrnosti nakupa vseh nepremičnin Vzajemne (poslovnih prostorov v Ljubljani na Kotnikovi ter kletnih prostorov na Mali ulici, poslovnih prostorov na Ravnah na Koroškem idr.)?
- Ali je službeni avtomobil bivšega predsednika uprave Boštjana Averja (Porsche Cayenne) že prodan in koliko je Vzajemna za omenjeni avtomobil iztržila? Kdo bo pokrival razliko?
- Kaj je z revizijo naložbe Vzajemne v luksemburški sklad iz I. 2007 v višini 2 mio evrov? Kdo jo je odredil? Koliko je znašala in kolikšna je danes vrednost teh naložb?
- Ali je razrešeni dosedanji predsednik uprave Boštjan Aver sedaj svetovalec uprave? Kdo mu je podpisal pogodbo in kakšna je višina njegove plače?

- Koliko je še sklenjenih individualnih pogodb v Vzajemni? Kolikšne so plače sedanjih članov izredne uprave?
- Kakšen status imajo najaktivnejši »asistenti« bivšega predsednika uprave Boštjana Averja in Marka Jakliča, ki so še zaposleni v Vzajemni? Kakšne namene imate glede njihove nadaljnje vloge v Vzajemni in kdaj se bo to zgodilo? Ali boste uresničili predlog Boštjana Averja in Marka Jakliča, da g. Robert Sraka postane izvršni direktor Vzajemne?
- Ali ima g. Marko Jaklič na Vzajemni še vedno svojo pisarno? Zakaj jo potrebuje oziroma jo je potreboval?
- Kakšno je stanje arhiva po vpisniku? Informirani smo, da se je 28.10.2009 cel dan pospešeno uničevala poslovna dokumentacija in brisala elektronska pošta iz elektronskih nabiralnikov. Kakšne ukrepe je glede stanja, zavarovanja arhiva in preprečevanja uničevanja poslovne dokumentacije povzela izredna uprava Vzajemne?
- Zakaj so morali nekateri zaposleni z Vzajemne za bivšo upravo med rednim delovnim časom pripravljati dele primopredajnega poročila? Ali je bilo to storjeno z odobritvijo izredne uprave? Kdo je direktorju pravne službe g. Janezu Gregoriču dovolil, da med rednim delovnim časom pripravlja pooblastila za skupščino Vzajemne za Marka Jakliča (Žurnal24, 27.10.2009, Jakličev pomočnik)?
- Kdo so glavni svetovalci (notranji in zunanji) izredne uprave?
- Ali so vsi odgovorni (razrešena uprava) do 13.11.2009 predali celovita primopredajna poročila, kot je bilo navedeno v intervjuju za medije s strani g. Kidriča? Kaj je razvidno iz poročil in kakšne aktivnosti se bodo podvzele?
- Ali ima Agencija za zavarovalni nadzor predvsem njen predsednik g. Mihael Perman še zaupanje pristojnega ministrstva in Vlade RS?

Vprašanji državnega svetnika Petra Požuna se glasita:

- Kolikšno višino sredstev po letih je Vzajemna d.v.z. nakazala v zadnjih 4 letih za donacije različnim organizacijam (političnim strankam, sindikatom, društvom in raznim združenjem)?
- Kakšen je bil namen donacij po posameznih pogodbah in kolikšna je bila višina donacije?

Obrazložitve:

- Geacomm, d.o.o. je nepremičninsko podjetje iz Kopra, ki je v lasti Jožefa Mužerlina, ki je oče delavca Vzajemne Denisa Mužerlina, ki velja za desno roko Boštjana Averja. Vzajemna in Geacomm sodelujeta že od l. 2006. Geacomm sodeluje na področju programske podpore za knjiženje vrednostnih papirjev, modula za analizo naložb, analizo tveganj, likvidnosti in prikaza portfelija naložb programskega paketa FIN - AS Vzajemni. V l. 2007 je bila sklenjena tudi pogodba o implementaciji internih modelov upravljanja s tveganji, iz naslova katere je samo v mesecu juniju 2009 na zahtevo Boštjana Averja Vzajemna nakazala kljub opozorilom medijev Geacomm 84.000 EUR. Denis Mužerlin je po navedbah novinarjev nakazal Boštjanu Averju večkrat (kot vračilo posojila) po 15.000 eur, za kar imajo novinarji tudi materialne dokaze (bančne izpiske). Denisa Mužerlina je na Vzajemno pripeljal Boštjan Aver.
- Dr. Tomaž Slivnik je javno opozoril na nepravilnosti izbranih modelov za obvladovanje tveganj in njihovo nekoristnost, domnevno precenjenost projekta Solvetnost II in način pridobivanja posla (sestanke z Boštjanom Averjem, Alešom Ahčanom ter Tomažem Volkom). V komunikaciji pa je po besedah g. Slivnika sodeloval tudi direktor Agencije za zavarovalni nadzor dr. Mihael Perman. O tem so poročali tudi številni mediji; Delo, Finance, Žurnal24 idr.. Tako so bili npr. v Delu objavljeni naslednji članki; Vzajemna drago razvija svoj model (29.5.2009); Agencija pomagala Vzajemni pisati statut (29.6.2009); Pogodbe z Adacto

naj bi obravnaval nadzorni svet (1.7.2009); O poslu za 100.000 evrov so se dogovarjali kar v gostilni (8.7.2009); Pretres možnosti za boljše upravljanje idr.).

- Percepcija, d.o.o. je podjetje iz Semiča v lasti g. Jureta Sepaherja – sina bivšega člana nadzornega sveta Ivana Sepaherja. Poslovno sodelovanje Vzajemne in Percepcije naj bi trajalo od l. 2005 in sicer na zahtevo Boštjana Averja. Sodelovanje naj bi bilo po nekaterih podatkih fiktivno (npr. postavitve novega spletnega mesta za življenjska zavarovanja, saj Vzajemna sploh še ni pridobila licence za izvajanje življenjskih zavarovanj in za to nima razvitih produktov). Pri g. Ivanu Sepaherju (in Mirki Sedmak – teti Boštjana Averja) je novinar odkrili več ponarejenih pooblastil za letošnjo aprilsko skupščino (Žurnal24, Sum zlorabe zavarovancev, 6.7.2009). Novinar je opozoril, da obstaja možnost sistematičnega ponarejanja pooblastil.
- Po nekaterih podatkih pridobljenih s strani zaposlenih Vzajemne gre za nepotrebna in zelo precenjena svetovanja odvetnikov oziroma odvetniških pisarn ter lobistov. Tako naj bi g. Marko Kosmač za svoje storitve samo v l. 2009 prejel okoli 100.000 EUR? G. Marko Kosmač je poročen s Tanjo Ahčan, sestrično Aleša Ahčana, ki ga Marko Kosmač zastopa na sodišču. Marko Kosmač naj bi prav tako zastopal g. Mihaela Permana. Lobist g. Mile Šetinc naj bi mesečno dobival 5400 eur (Žurnal24, Zaslužkarji Vzajemne, 15.6.2009).
- Po nekaterih podatkih pridobljenih s strani delavcev Vzajemne naj bi se v tem obdobju za oglaševanje namenilo več kot 200.000 eur sredstev članov Vzajemne.
- Projekt Oltra: načrtovani nakup objekta Oltra (nad bolnišnico Valdoltra v Ankaranu), katerega kupnina je znašala 6 mio EUR, naj bi bil precenjen za približno 2 mio EUR. Celoten projekt pa naj bi znašal po različici B kar 14,5 mio EUR. Za razne študije in analize so bila porabljen velika sredstva (poslovno sodelovanje z Akropolo d.d. naj bi po pogodbi znašalo 49.000 Eur (brez DDV)).
- Po poročanju nekaterih medijev (npr. Žurnal24, Aver kupuje kleti sredi Ljubljane, 8.9.2009) je Vzajemna po navodilih Averja, Henigmmana in Hvale v zadnjih mesecih pospešeno in drago nakupovala nepremičnine. Za poslovne prostore na Ravnah na Koroškem naj bi odštela 320 tisoč evrov ali 1.600 evrov na kvadratni meter, kljub temu da je imela z ZZZS pod zelo ugodnimi pogoji podaljšano pogodbo o najemu poslovnih prostorov do l. 2015. Prodajalec poslovnih prostorov je bil gradbenik Igerc Miran, s. p.. Iz Raven na Koroškem je tudi predstavnik delavcev v nadzornem svetu Vzajemne Igerc Primož. Prav tako naj bi na Mali ulici v Ljubljani Vzajemna kupila kletne prostore. Po mnenju delavcev Vzajemne naj bi bil tudi močno precenjen pred leti s strani Jakliča in Henigmmana izveden nakup poslovnih prostorov na Kotnikovi ulici v Ljubljani.
- Službeni avtomobil Boštjana Avra (Porsche Cayenne) je Vzajemna kupila konec leta 2007 za 36.000 EUR. Skupaj s carino je Vzajemna odštela okoli 43.000 EUR. Mediji so pred časom poročili, da je avto sedaj ocenjen na 16.000 eur.

Vzajemna d.v.z. namenja letno donacijam veliko finančnih sredstev za različne namene. Ta sredstva so pogosto razdeljena netransparentno in so v zadnjem času, ko je bilo o Vzajemni veliko govora, sprožila veliko vprašanj. Ker gre za denar, ki ga zbira od skoraj 900.000 zavarovancev in je namenjen izvajanju zdravstvenega varstva prebivalcev, je za vse državljane, posebej pa za zavarovance, posebno pomembno, v kakšne namene se troši. V času, ko je ves čas veliko govora o pomanjkanju sredstev za zdravstvo, je nujno, da se vsa zbrana sredstva, ki jih Vzajemna pridobiva za svoje delovanje, koristijo za to, da se skrajšujejo čakalne vrste in da se pacientom omogočijo sodobni načini zdravljenja.

Glede na občutljivost področja je nujno, da je tudi področje donacij ali poraba sredstev, ki jih Vzajemna ne porablja za plačevanje odhodkov za škode, transparentna, skrbno nadzorovana ter da imajo zavarovanci informacijo o tem, kako se ta sredstva porabljajo.

Glede na to, da pomemben del odgovornosti v zvezi s problematiko Vzajemne d.v.z. s svojim delovanjem in odnosom do odprtih vprašanj in problemov nosita tudi pristojni ministrstvi predvsem Ministrstvo za finance in Ministrstvo za zdravje ter Agencija za zavarovalni nadzor lahko upravičeno pričakujemo, da se bo predvsem Ministrstvo za finance aktivno vključilo v reševanje nastalih odprtih vprašanj.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za finance, da vprašanja preučita in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) na njih v roku 30 dni odgovorita.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
Predsednik

Odgovor Ministrstva za finance

Datum: 22. 12. 2009
Prejeto: 28. 12. 2009

V zvezi z vašim dopisom z dne 9.12.2009, v katerem Ministrstvu za finance (v nadaljevanju MF) zastavljate vrsto vprašanj glede poslovanja Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d.v.z. (v nadaljevanju: Vzajemna), vam sporočamo, da MF z informacijami, za katere ste zaprosili ne razpolaga.

Na podlagi zgoraj navedenega lahko MF odgovori samo na eno vaše vprašanje in sicer, ali ima AZN, predvsem njen direktor dr. Mihael Perman, še uživa zaupanje pristojnega ministra in Vlade RS. V zvezi s tem vam sporočamo, da tako direktor dr. Perman kot AZN uživata polno zaupanje MF in Vlade RS. Glede vseh ostalih vprašanj vas prosimo, da se obrnete neposredno na vodstvo Vzajemne.

Dr. Franc Križanič, l.r.
minister

Odgovor Ministrstva za zdravje

Datum: 21. 12. 2009
Prejeto: 23. 12. 2009

Prejeli smo vaš dopis in pobudo, da skupaj z Ministrstvom za finance preverimo ustreznost ravnanja oziroma odgovorimo ni nekatera vprašanja glede poslovanja Vzajemne d.v.z.. Gre za odprta vprašanja, ki so bila javnosti prek medijev že večkrat predstavljena in o katerih obstoja dvom o ustreznosti ravnanja vodstva in organov upravljanja družbe pri ravnanju s sredstvi, ki so jih njeni zavarovanci namenili za dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Vprašanja, ki jih zastavljate so povsem na mestu, saj gre za vprašanja uresničevanja nadel vzajemnosti, ki naj bi bilo eno od temeljev vzajemne zavarovalne družbe.

Na zastavljena vprašanja vam žal ne moremo odgovoriti, saj ima glede vsebine, ki jih navajate, Ministrstvo za zdravje zelo omejena zakonska pooblastila. Po Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, (štev. 7212006-uradno prečiščeno besedilo, 11412006-ZUTPG, 91/2009, 71/2008-Skl.US, 76/2008, 118/2008-Skl.US) ima Ministrstvo za zdravje pooblastila, da:

- izdaja soglasje za opravljanje zavarovalnih poslov dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja (62. člen zakona)
- izvede in nadzoruje potek izravnave stroškov (izravnalne sheme) med zavarovalnicami, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, do katerih prihaja zaradi razlik v zavarovalnem portfelju kot so starost, spol in drugi razlogi v višini tveganj (62.e, 62.f in 62.9 člen zakona)
- od Agencije za zavarovalni nadzor zahteva izvedbo nadzora ali spremembo zavarovalnih pogodb z zavarovanci.

Nadzor nad delom zavarovalnic, ki izdajajo dopolnilna zdravstvena (in druga) zavarovanja je tako skladno z Zakonom o zavarovalništvu v celoti v pristojnosti Agencije za zavarovalni nadzor. Zaradi tega vam predlagamo, da odgovore na zastavljena vprašanja zaprosite Agencijo za zavarovalni nadzor in začasno upravo Vzajemne d.v.z., ki se po njenih navedbah s temi vprašanji intenzivno ukvarja.

Prim. dr. Ivan Eržen, l.r.
državni sekretar

* * *

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **pobude** državnih svetnikov mag. Dušana Semoliča in dr. Janvita Goloba v zvezi z **ureditvijo plačevanja socialnih prispevkov delodajalcev**

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) obravnaval pobudo mag. Dušana Semoliča in dr. Janvita Goloba v zvezi z ureditvijo plačevanja socialnih prispevkov delodajalcev, in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira pobudo mag. Dušana Semoliča in dr. Janvita Goloba in predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo preuči in nanjo odgovori.

Pobudo je obravnavala tudi Komisija za socialno delo, zdravstvo in invalide in jo podpira.

Državni svet je bil seznanjen s predlogi ukrepov, ki naj jih sprejme Vlada Republike Slovenije za rešitev trenutno najbolj aktualne socialne problematike v državi v zvezi z neplačevanjem socialnih prispevkov s strani delodajalcev.

Po podatkih ZSSS je bil skupni dolg neplačanih prispevkov s strani delodajalcev konec septembra letos okoli 262 milijonov evrov, od tega je 183 milijonov aktivnega dolga. Pri tem pa je treba poudariti, da to ni celotni dolg, saj ta podatek ne odraža dejanskega stanja, ker zajema

zgolj tiste delodajalce, katerih dolg znaša več kot 4.000 evrov; to je približno 3.081 podjetij, v katerih je zaposlenih okoli 53.000 delavcev.

Samo od januarja letos do konca junija je za odlog plačila zaprosilo okoli 219 podjetij, od tega jih je dobilo soglasje 88, v skupnem znesku okoli 6 milijonov evrov. Od tega je približno 5,6 milijona evrov dolga od prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Ob tem je potrebno poudariti, da je na podlagi 228. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS št. 106/1999, Uradni list št. 109/2006 - UPB in vpogled v neuradno prečiščeno besedilo zakona z zadnjo spremembo v Uradnem listu št. 53/2009) Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju DURS) tista, ki opravlja nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter tisti organ, ki pobira, izterjuje ter vodi ustrezne evidence o vplačanih prispevkih za posamezne zavarovance. Skupščina Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pa na predlog upravnega odbora Zavoda odpisuje, delno odpisuje, dovoljuje odlog in vračilo prispevkov za obvezno zavarovanje. Način izterjave zapadlih prispevkov, nadzor nad plačevanjem prispevkov in zamudne obresti se določijo s posebnim zakonom. To naj bi urejal Zakon o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS št. 5/1996 in vpogled v neuradno prečiščeno besedilo z zadnjo spremembo v 97/2001), ki pa v 17. členu določa, da nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov po tem zakonu opravlja davčni organ v skladu s posebnimi predpisi.

Nadalje je potrebno še omeniti 196. člen Kazenskega zakonika (Uradni list RS št. 55/2008 in vpogledom v neuradno prečiščeno besedilo z upoštevanom zadnjo spremembo v Uradnem listu RS št. 55/2009), ki določa, da se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta tistega, ki ne plača predpisanih prispevkov in tako prikraja delavca za pravico, ki mu pripada. Zakon o davčnem postopku (Uradni list št. 117/2006 in vpogledom v Neuradno prečiščeno besedilo z zadnjo spremembo v Uradnem listu RS 85/2009) opredeljuje kazenske določbe v 27. točki 397. člena, da se z globo od 1.600 do 25.000 evrov, kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne predloži obračuna prispevkov za socialno varnost. Tudi v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju so določene kazenske sankcije v 387., 388. in 389. členu.

Trenutna praksa je, da DURS in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljevanju ZPIS), ki imata na voljo podatke o neplačanih prispevkih, ne vlagata kazenskih ovadb proti delodajalcem.

Državni svet ocenjuje, da sta z nezavarovanim dolgom iz naslova socialnih prispevkov zgoraj navedeni instituciji oškodovali državno blagajno, prav tako pa tudi posamezne državljane. V teh primerih lahko govorimo o nelojalni konkurenci, prekritimi subvencijami in davčnimi utajami. Tako ZPIZ kot DURS, dve državni instituciji, sta se pokazali kot skrajno slaba gospodarja, saj nista znala zavarovati dolgov s hipoteko. Po mnenju Državnega sveta je takšno prakso potrebno takoj preiniti, socialne prispevke je potrebno tako kot davke, vplačati v zakonskih rokih; podjetjem pa lahko država pomaga s svojim poroštvom za najete kredite in finančnimi subvencijami. V ta namen je potrebno tudi spremeniti veljavno zakonodajo.

Državni svet podpira naslednja stališča:

1. Neplačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je v zadnjem letu najbolj prizadelo zavarovance (delavce in delavke), ki so se odločili za odhod v pokoj in ugotovili, da jim delodajalci daljše zavarovalno obdobje niso plačevali prispevkov. Po veljavni zakonodaji (191. in 192. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju) se v pokojninsko

dobo štejejo tudi obdobja, za katera so bili obračunani prispevki za obvezno zavarovanje od plače delavca, četudi ti prispevki niso bili plačani. Gre torej zgolj za priznanje dobe (pogoj: obračun prispevkov na plačilni listi), ne pa tudi za priznanje teh prispevkov pri obračunu - izračunu pokojninske osnove pri odmeri starostne pokojnine. Za odmero višine starostne pokojnine se po veljavni zakonodaji upoštevajo samo vplačani prispevki.

2. V skladu z 2. in 50. členom Ustave Republike Slovenije imajo vsi prizadeti zavarovanci pravico do pravne in socialne varnosti države vključno s pravico do pokojnine, zato je potrebno nastalo problematiko rešiti tako, da se iz državnega proračuna nameni sredstva za poravnavo neplačanih prispevkov. Določbe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je potrebno za nastalo problematiko tolmačiti tako, da se pri odmeri starostne pokojnine upoštevajo vsi obračunani (in na plačilni listi prikazani) prispevki, ne glede na to ali so le-ti bili s strani delodajalca tudi dejansko plačani. Pri tem sploh ne igra nikakršne vloge dejstvo, da je bilo plačilo prispevkov odloženo, odpisano, delno odpisano, dano v obročno odplačevanje ali na kakršenkoli drug način stornirano. O slednjem odloča Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, na njegove odločitve pa zavarovanci (delavci in delavke) nimajo prav nobenega vpliva. Zaradi vsega zgoraj naštetega pa je popolnoma logično, da oškodovani delavci in delavke tudi niso dolžni nositi posledic nezakonitega ravnanja delodajalca (neplačevanj prispevkov).
3. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje naj do novih sistemskih sprememb zakonodaje tekoče obvešča delavce v podjetjih, katerih prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje so odloženi, delno odpisani, dani v obročno plačevanje ali odpisani in v Uradnem listu tekoče objavlja imena teh podjetij.
4. Vlada Republike Slovenije naj spremeni, dopolni in uskladi zakone, ki urejajo obračunavanje in izplačevanje socialnih prispevkov, vpelje učinkovit nadzor nad doslednim izplačevanjem ter poostri kazenske sankcije v primerih neplačevanja socialnih prispevkov.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Odgovor Vlade Republike Slovenije

Datum: 21. 1. 2010
Prejeto: 21. 1. 2010

Mag. Dušan Semolič in dr. Janvita Golob sta Komisiji Državnega sveta za socialno varnost, zdravstvo, delo in invalide predložila v obravnavo in sprejem pobudo v zvezi z ureditvijo plačevanja socialnih prispevkov delodajalcev. Državni svet Republike Slovenije je pobudo obravnaval, jo podprl in predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo prouči. Pobuda vsebuje

predloge, ki se nanašajo na reševanje problematike neplačevanja prispevkov v smeri, da posledic neplačevanja obračunanih, a neplačanih prispevkov ne bi čutil delavec, in sicer se predlaga sprememba zakonodaje tako, da se pri osnovi za izračun pokojnine upoštevajo vsi obračunani prispevki ne glede na to, ali so bili plačani ali ne, da Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DURS) v primeru odobrenega odloga, obročnega plačila in odpisa o tem nemudoma obvesti delavce, zaposlene pri tem delodajalcu, da DURS enkrat letno obvesti vse zaposlene v Republiki Sloveniji o stanju plačila njihovih prispevkov ter javno objavi seznam delodajalcev, ki ne plačujejo prispevkov, ter da se poostri nadzor nad spoštovanjem zakonodaje s področja plačevanja prispevkov in zaostrijo kazenske sankcije glede neplačevanja prispevkov.

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) na pobudo oziroma posamezne predloge odgovarja:

1. Pravice iz naslova socialnega zavarovanja v primeru, ko prispevki niso plačani

Neplačevanje prispevkov ima določen vpliv na obseg pravic delavcev iz naslova vključitve v socialno zavarovanje.

Z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG in 10/08 - ZVarDod; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1), ki je začel veljati s 1. januarjem 2000, je bila uzakonjena določba, da se v zavarovalno dobo štejejo le tista obdobja zavarovanja, za katera so bili plačani prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (191. člen ZPIZ-1). V prejšnjem zakonu je takšno pravilo veljalo samo za samozaposlene, kmete, vrhunske športnike in podobne kategorije, ne pa tudi za delavce v delovnem razmerju.

Pogoj plačila prispevkov za delavce je bil v razpravi pred sprejetjem ZPIZ-1 omiljen tako, da se v pokojninsko dobo ne štejejo le tista obdobja zavarovanja, za katere delodajalec ni obračunal prispevkov (prvi odstavek 192. člena ZPIZ-1).

Skladno z načelom solidarnosti, ki je eno temeljnih načel sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji in katerega bistvo je v tem, da lahko posamezne skupine zavarovancev pridobijo večji obseg pravic, kot bi jim šel glede na vplačane prispevke, če bi bila zaradi tega ogrožena njihova socialna varnost, ZPIZ-1 v drugem odstavku 192. člena izrecno določa, da se, če je obstoj zavarovanja ali obstoj podatkov, ki se nanašajo na zavarovalno obdobje, mogoče ugotoviti na podlagi evidenc nosilca obveznega zavarovanja, ne glede na možnost ugotovitve plačila prispevkov ali, če tega ni mogoče dokazati zaradi stečaja ali druge oblike prenehanja delodajalca, pri katerem je bil zavarovanec v delovnem razmerju, šteje, da so bili prispevki za obvezno zavarovanje plačani.

Z upoštevanjem obdobja zavarovanja iz naslova delovnega razmerja, ki se v zavarovalno dobo vštejejo po določbah 191. in 192. člena ZPIZ-1, se v skladu s 50. členom ZPIZ-1 določi odstotek za odmero pokojnine od pokojninske osnove. Za vsako dopolnjeno leto se odmerni odstotek poveča za 1,5%.

Pokojnina in druge pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, za katere ZPIZ-1 tako določa, se odmerijo v določenem odmernem odstotku od pokojninske osnove, ki se oblikuje po določbah 39. do 49. člena ZPIZ-1.

Na podlagi določb 39. člena ZPIZ-1 se starostna pokojnina odmeri od mesečnega povprečja plač, ki jih je zavarovanec prejel oziroma zavarovalnih osnov, od katerih so bili obračunani prispevki, v katerihkoli zaporednih 18 letih zavarovanja po 1. 1. 1970, ki so zanj najugodnejša. Za leto zavarovanja pri izračunu pokojninske osnove se upošteva koledarsko leto, v katerem je zavarovanec prejemal plačo oziroma nadomestilo plače za najmanj šest mesecev zavarovanja oziroma v katerem so bili najmanj za šest mesecev plačani prispevki od zavarovalne osnove. Pokojninska osnova se izračuna od preostalih plač oziroma osnov, od katerih so bili plačani prispevki in se nanašajo na obdobje najmanj šestih mesecev v koledarskem letu.

Plače oziroma osnove, od katerih so bili plačani prispevki, se za izračun pokojninske osnove preračunajo v neto zneske tako, da se zmanjšajo za davke in prispevke, ki se obračunavajo in plačujejo od plač po povprečni stopnji v Republiki Sloveniji.

Določena nadomestila plače (nadomestilo za čas začasne zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem zavarovanju, predpisih o delovnih razmerjih, predpisih o starševskem dopustu idr.) se po drugem odstavku 41. člena ZPIZ-1 za izračun pokojninske osnove upoštevajo tako, da se namesto dejansko izplačanega zneska nadomestila upošteva plača oziroma osnova, od katere so bili plačani prispevki iz koledarskega leta pred začetkom prejemanja nadomestila. S tem se varuje raven socialne varnosti za zavarovance, ki zaradi določenih okoliščin ne prejmejo celotne plače, temveč nadomestilo, ki je nižje od plače.

Načelo vzajemnosti in solidarnosti, ki je vgrajeno v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, torej omogoča upoštevanje obdobj zavarovanja iz naslova delovnega razmerja v pokojninsko dobo ne glede na plačilo prispevkov. S tem se zagotavlja določena stopnja socialne varnosti zavarovancem, ki upoštevaje veljavni sistem plačevanja prispevkov niso zadolženi za izvedbo plačila prispevkov in na plačevanje prispevkov za svoje zavarovanje nimajo neposrednega vpliva.

Glede na navedeno menimo, da je taka ureditev oblike socialnega zavarovanja, ki daje posamezniku pravico do socialne varnosti v starosti, glede na veljavne predpise primerna in kot taka tudi ni v škodo delavcem pri poznejšem uveljavljanju pravic iz sistema socialnega zavarovanja.

Je pa treba opozoriti na bodoče urejanje teh vprašanj glede na predvideno modernizacijo pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kjer je predvideno podaljšanje obdobja za obračun pokojnine na celotno obdobje (ali 35 let). V takem primeru se vpliv zaradi neplačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za posameznega delavca zelo poveča, saj postane pokojnina dejanski odraz plačanih prispevkov za to zavarovanje. V primeru realizacije opisanega ukrepa ob modernizaciji pokojninskega in invalidskega zavarovanja bo zato treba ustrezno prilagoditi tudi vsa področja, ki imajo vpliv na kasnejše odmerjanje pokojnine, pri čemer je primerna ureditev plačevanja (oziroma pobiranja) prispevkov ključnega pomena.

V skladu s prvim odstavkom 78. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/2006 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG, 91/07, 71/08 in 76/08; v nadaljnjem besedilu: ZZVZZ) pravice iz zdravstvenega zavarovanja lahko uveljavi oseba, ki ji je priznana lastnost zavarovane osebe. ZZVZZ v 78.a členu določa, da se zavarovancem iz 4., 5., 6., 7., 8., 11., 12., 13., 14. in 20. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ ter njihovim družinskim članom v času, ko nimajo poravnanih obveznosti plačevanja prispevkov, zadržijo njihove pravice do zdravstvenih storitev in denarnih dajatev iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja. Do takrat lahko uveljavljajo na račun obveznega zdravstvenega zavarovanja le nujno zdravljenje. Tiste storitve, ki presegajo obseg nujnega zdravljenja, pa

morajo ti zavarovanci, v skladu z 253. členom Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS, št. št. 79/94, 73/95, 39/96, 70/96, 47/97, 3/98, 3/98, 90/98, 6/99 - popr., 61/00, 64/00 - popr., 91/00 - popr., 59/02, 18/03, 30/03, 35/03 - popr., 78/03, 84/04, 44/05, 86/06, 90/06 - popr., 64/07, 33/08, 71/08, 7/09 in 88/09; v nadaljnjem besedilu: Pravila OZZ), plačati sami. Ob poravnanju vseh zapadlih prispevkov pa lahko pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije uveljavljajo povračilo stroškov zdravstvenih storitev. Stroški zdravstvenih storitev se povrnejo v višini in po cenah, ki veljajo za obračun zdravstvenih storitev v obveznem zdravstvenem zavarovanju na dan koriščenja zdravstvenih storitev.

Iz navedenega sledi, da se zavarovancem, ki so zavarovani na podlagi 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (to so osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji, zaposlene pa so pri slovenskem ali tujem delodajalcu, ali pa so poslani na delo v tujino), in njihovim družinskim članom v času, ko niso za njih plačani prispevki, ne ukinejo oziroma ne zadržijo pravice do zdravstvenih storitev in pravice do denarnih dajatev iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/2006 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG in 59/07 - ZŠtip; v nadaljnjem besedilu: ZZZPB) z vidika uveljavljanja pravic iz naslova brezposelnosti posebej ne določa posledic neplačevanja prispevkov za zaposlovanje; v 17.a členu med drugim določa le, da zavarovanec lahko uveljavi pravico do denarnega nadomestila, če je bil pred nastankom brezposelnosti zavarovan za primer brezposelnosti.

Ne glede na to Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje v praksi zavarovancem, katerih podlaga za vključitev v zavarovanje za primer brezposelnosti je bilo delovno razmerje, omogoča uveljavljanje pravic iz tega naslova tudi v primeru, če prispevki za zaposlovanje niso bili plačani (načeloma postopa na opisani način tudi v primerih oseb, ki so se v zavarovanje za primer brezposelnosti vključile prostovoljno in niso plačevale prispevkov).

V Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG in 10/08; v nadaljnjem besedilu: ZSDP) je v 41. členu določeno, da je osnova za posamezno vrsto starševskega nadomestila povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo prve vloge za starševski dopust. Za upoštevanje v osnovo za izračun starševskega nadomestila je tako dovolj, da so prispevki za starševsko varstvo obračunani, in ni potrebno, da so tudi plačani.

2. Plačevanje prispevkov za socialno zavarovanje in nadzor

2.1. Socialno zavarovanje se v načelu financira s prispevki zavarovancev - delavcev in drugih zavarovanih fizičnih oseb, del obveznosti pa po zakonu prevzamejo tudi delodajalci in druge osebe. Prispevki zavarovancev - delavcev se plačujejo v breme delavcev iz njihovih plač, prispevki delodajalcev pa se plačujejo od izplačanih plač v njihovo breme (breme delodajalcev). Plače (pred obdavčitvijo in plačilom prispevkov iz plač) in prispevki delodajalcev za socialno varnost se delodajalcem priznajo kot odhodek pred obdavčitvijo.

Obveznost plačevanja prispevkov je uvedena z ZPIZ-1, ZZVZZ, ZZZPB in ZSDP.

Z Zakonom o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96 - ZDavP, 34/96, 87/97, 3/98, 106/99 - ZPIZ-1, 81/00 - ZPSV-C, 97/01 - ZSDP in 97/01; v nadaljnjem besedilu: ZPSV) je določeno obračunavanje in plačevanje ter stopnje prispevkov za obvezno pokojninsko

in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti ter za zavarovanje za starševsko varstvo v skladu z zakoni, na podlagi katerih so prispevki uvedeni. Z Zakonom o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 117/06, 24/08 - ZDDKIS, 125/08, 110/09 in 1/10 - popr.; v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2) pa so določeni roki za plačilo prispevkov in postopki v primeru, če prispevki niso plačani.

2.2. Za nadzor nad plačevanjem prispevkov za socialno varnost sta zadolžena DURS (na podlagi 228. člena ZPIZ-1; 59. člena ZZVZZ, 17. člena ZPSV in 5. člena Zakona o davčni službi (Uradni list RS, št. 1/07 - uradno prečiščeno besedilo in 40/09; v nadaljnjem besedilu: ZDS-1)) in Inšpektorat Republike Slovenije za delo v okviru svojih pristojnosti.

2.2.1 V 5. členu ZDS-1 je določeno, da je DURS zadolžena za pobiranje prispevkov za socialno varnost, ki so prihodek državnega proračuna (prispevek za zaposlovanje in prispevek za starševsko varstvo), ter za pobiranje prispevkov za socialno varnost, ki so prihodek Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

V postopkih nadzora opravlja tudi nadzor nad zakonitostjo, pravilnostjo in pravočasnostjo obračunavanja in plačevanja prispevkov za socialno varnost. Po 352. členu ZDavP-2 obvezne prispevke za socialno varnost obračunavajo zavezanci za prispevke v obračunu prispevkov za socialno varnost, ki ga davčnemu organu predlagajo v predpisanih rokih. Obračun prispevkov morajo zavezanci predložiti v predpisani vsebini in obliki ter v njem navesti podatke, ki so resnični, popolni in pravilni glede na posamezen zakon o obdavčenju ter ne smejo spraviti v zmoto organa, pristojnega za pobiranje prispevkov za socialno varnost.

Zavezanci prispevke za socialno varnost praviloma plačujejo mesečno, zato se na področju nadzora nad plačevanjem prispevkov DURS izvajajo tekoče aktivnosti, ki obsegajo tako sproten nadzor nad pravilnostjo predlaganja obveznih obračunov kot tudi nadzor nad dejanskimi vplačili obračunanih prispevkov. Iz podatkov DURS izhaja, da je obseg plačanih prispevkov visok (v obdobju od 2006 do 2008 je bilo v povprečju plačanih preko 97% obračunanih prispevkov za socialno varnost).

Veliko aktivnosti DURS usmerja tudi v tekoči nadzor zavezancev, ki ne predložijo mesečnih obračunov. Ti zavezanci niso avtomatično evidentirani kot dolžniki za prispevke, če ne predložijo obračuna prispevkov. V postopku nadzora teh zavezancev DURS zavezanca za prispevke najprej pozove k predložitvi predpisanega obračuna prispevkov. Kolikor samostojni zavezanec obračuna kljub pozivu ne predloži, davčni organ odmeri predpisane prispevke z odločbo. Če je zavezanec za plačilo prispevkov zavarovanca delodajalec, ki davčnemu organu ne predloži mesečnega obračuna, davčni organ v kontrolnem postopku najprej preveri, ali je bilo dejansko izvedeno izplačilo plače zaposlenim. To stori na različne načine: poziv delodajalcu k predložitvi obrazca REK-1 oziroma izjave, da plače niso bile izplačane; v primeru neodziva delodajalca tudi poziv k predložitvi izjave ali dokazil o prejetih izplačilih; morebitno dejansko izplačilo plače pa se ugotavlja v uvedenem davčno inšpekcijskem nadzoru.

Postopki kontrole DURS se ne nanašajo le na pozivanje zavezancev k predložitvi predpisanih obračunov, temveč tudi na odkrivanje drugih nepravilnosti (nepravilna davčna osnova, nepravilna davčna stopnja, itd).

O ugotovljenih nepravilnostih DURS redno obvešča tudi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Hkrati pa DURS ob ugotovitvah nepravilnosti v zvezi z delovnopravnimi predpisi tudi sam na podlagi zakonskih

pooblastil ustrezno ukrepa in o nepravilnostih obvešča Inšpektorat za delo Republike Slovenije. Če ima ravnanje zavezanca znake prekrška, DURS vodi postopek za sankcioniranje tega prekrška. Glede predloga, naj se zaostrijo kazenske sankcije glede neplačevanja prispevkov, pojasnjujemo, da je novela ZDavP-2B), ki je bila v Državnem zboru Republike Slovenije sprejeta 18. 12. 2009, določita višje kazenske sankcije.

Tako so v ZDavP-2 določeni davčni prekrški v zvezi z opravljanjem dejavnosti in posebno hudi davčni prekrški, kadar je narava kršitve v povezavi z višino neplačanega davka še posebej huda. Prav tako se za prekrške kaznuje tudi odgovorne osebe poslovnih subjektov.

DURS je v skladu z določili zakona, ki ureja kazenski postopek, dolžan naznaniti kazniva dejanja, za katere se storilec preganja po uradni dolžnosti, če je o njih obveščen ali če kako drugače zve zanje.

2.2.2. V skladu z 227. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, 79/06 - ZZZPB-F, 103/07 in 45/08 - ZArbit; v nadaljnjem besedilu: ZDR) nadzor nad izvajanjem določb zakona, izvršilnih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov delodajalca, ki urejajo delovna razmerja, opravlja inšpekcija za delo, če z zakonom ni drugače določeno. Pristojnost Inšpektorata Republike Slovenije za delo je določena v 1. členu Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94, 32/97, 36/00; v nadaljnjem besedilu: ZID), v skladu s katerim je pristojen opravljati inšpekcijsko nadzorstvo v zvezi z izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov, ki urejajo delovna razmerja, plače in druge prejemke iz delovnega razmerja, zaposlovanje delavcev doma in v tujini, sodelovanje delavcev pri upravljanju, stavke ter varnost delavcev pri delu, če s predpisi ni drugače določeno. Če je npr. v zakonu določeno, da je za ugotavljanje določenega stanja oziroma kršitev pristojen drug inšpekcijski organ ali sodišče, Inšpektorat Republike Slovenije za delo takih kršitev ne more preverjati, saj bi s tem posegel v pristojnost drugega organa. Hkrati je treba upoštevati, da je navedeni inšpektorat praviloma pristojen ukrepati samo v primerih, ko delovna razmerja še trajajo, ne pa v zvezi z delovnimi razmerji, ki so že prenehala.

Pristojnost Inšpektorata Republike Slovenije za delo v zvezi z nadzorom plačevanja prispevkov za socialno varnost je določena zgolj v zvezi z zaposlitvijo na črno. V skladu z 17. členom ZID inšpektor z odločbo prepove delodajalcu opravljanje delovnega procesa in uporabo sredstev za delo do odprave nepravilnosti tudi v primeru, če pri inšpekcijskem nadzoru ugotovi, da delodajalec delavca ni prijavil oziroma zanj ne plačuje prispevkov za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti. Kot izhaja iz določb prve alineje prvega odstavka 5. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 12/07 - uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZPDZC), se za zaposlovanje na črno med drugim šteje tudi, če pravna oseba ali podjetnik, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, z delavcem ni sklenil pogodbe o zaposlitvi oziroma pogodbe civilnega prava, na podlagi katere se lahko opravlja delo, in delavca ni prijavil v zdravstveno ter pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Na tej podlagi inšpektor za delo izda prepovedno odločbo v primeru zaposlovanja na črno. Delodajalec odpravi nepravilnost tako, da delavca takoj prijavi v zavarovanje in začne plačevati predpisane prispevke.

Inšpektor v primeru ugotovljenega prekrška po 9. členu (le v zvezi z opustitvijo izročitve fotokopije prijave v zavarovanje) in 135. členu (kršitev v zvezi z izplačilom plače) ZDR postopa v hitrem prekrškovnem postopku.

2.3. Pooblastilo za nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti delodajalcev je podano tudi Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) kot nosilcu obveznega zdravstvenega zavarovanja.

V 17. členu Pravil OZZ je določeno, da so zavezanci za plačila dolžni plačevati ZZZS prispevke od osnov in po stopnjah, ki jih določa zakon oziroma zakon, ki ureja stopnje prispevkov za obvezno zavarovanje. ZZZS ima pravico in dolžnost zahtevati plačilo prispevkov od posameznega zavezanca, tudi za nazaj, za osebe, ki bi jih bil le-ta moral prijaviti v obvezno zavarovanje, pa jih ni, in sicer za ves čas, ko so bili izpolnjeni pogoji za prijavo. Če ZZZS v revizijskem postopku ugotovi, da zavezanec ne plačuje prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje, določenih z zakonom, ima pravico in dolžnost zahtevati plačilo. Kot osnova za obračun prispevkov se za zaposlene delavce vzame minimalna plača. Obveznost zavezancev v omenjenih primerih ZZZS ugotovi z odločbo. Pri tem upošteva osnovo za plačilo prispevka in višino prispevne stopnje oziroma pavšalni znesek prispevka, ki velja na dan izdaje odločbe. Če v spornem obdobju zavarovanec ni prejemal plače ali ni imel zavarovalne osnove, se kot osnova upošteva minimalna plača, ki velja na dan izdaje odločbe. V skladu s prvim stavkom drugega odstavka 265. člena Pravil OZZ so delodajalci, pravne in fizične osebe ter izvajalci dolžni posredovati ZZZS vse podatke, ki so pomembni za izvajanje obveznega zavarovanja.

3. Odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje prispevkov

3.1. V 3. podpoglavju VII. poglavja prvega dela ZDavP-2 so določena pooblastila davčnemu organu za odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje davka ter neizterljivost davka. Po določbi druge alineje tretjega odstavka 3. člena ZDavP-2 se določbe ZDavP-2, ki se nanašajo na davek, nanašajo tudi na prispevke za obvezno socialno zavarovanje. Na tej podlagi ima davčni organ pooblastilo, da na enak način ravna tudi pri predlogih za odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje prispevkov, kadar ni s posebnim zakonom drugače določeno.

3.2. Tako je v 228. členu ZPIZ-1 med drugim določeno, da DURS odpisuje, delno odpisuje oziroma dovoljuje odlog ali obročno plačevanje prispevkov za obvezno zavarovanje v skladu s kriteriji, ki jih določi Svet zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. V skladu s to določbo se pooblastilo za odpis oziroma odlog nanaša na vse prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, tako prispevke zavarovanca (delavca) kot prispevke delodajalca.

Po podatkih iz uradnih evidenc DURS je bilo v zadnjih treh letih na podlagi vlog zavezancev odpisanih skupno za 11.696.606 EUR prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, dovoljen je bil odlog za skupno 14.011.016 EUR prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter dovoljeno obročno plačilo za skupno 14.259.440 EUR prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Podatek o odpisu se nanaša na obveznosti iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je bil zaradi prenehanja poslovnih subjektov prenesen na fizične osebe. Po 102. členu ZDavP-2 davčnih obveznosti (obveznosti iz naslova prispevkov) ni mogoče odpisati poslovnim subjektom, ampak samo fizičnim osebam (101. člen ZDavP-2).

V nadaljevanju podajamo tabelo s podrobnejšimi podatki o odpisih, delnih odpisih, odlogih in obročnem plačilu prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi vlog zavezancev ter še drugo tabelo z istimi podatki za prispevke za zaposlovanje in starševsko varstvo (v EUR).

Poročilo o odpisih, odlogih in obročnem plačevanju prispevkov za PU v letih 2006 - 2008

	ODPIS skupaj		od tega DELNI ODPIS		ODLOG PLAČILA		OBROČNO PLAČEVANJE	
leto	Število pozitivno	Znesek	Število pozitivno	Znesek	Število pozitivno	Znesek	Število pozitivno rešenih vlog	Znesek
Leto 2006 (v EUR)	926	6.640.285	103	527.328	93	6.167.105	262	6.137.519
Leto 2007 (v EUR)	491	2.883.302	72	328.981	73	3.507.376	265	3.974.801
Indeks 2007/2006	53,0	43,4	69,9	62,4	78,5	56,9	101,1	64,8
Leto 2008 (v EUR)	341	2.173.019	59	480.389	135	4.336.535	225	4.147.120
Indeks 2008/2007	69,5	75,4	81,9	146,0	184,9	123,6	84,9	104,3

Poročilo o odpisih, odlogih in obročnem plačevanju prispevkov za zaposlovanje in starševsko varstvo v letih 2006 - 2008

	ODPIS skupaj		od tega DELNI ODPIS		ODLOG PLAČILA		OBROČNO PLAČEVANJE	
leto	Število pozitivno	Znesek	Število pozitivno	Znesek	Število pozitivno	Znesek	Število pozitivno rešenih vlog	Znesek
Leto 2006 (v EUR)	15	7.228	1	88	5	8.797	11	29.252
Leto 2007 (v EUR)	12	5.821	2	589	9	4.937	5	12.805
Indeks 2007/2006	80,0	80,5	200,0	672,1	180,0	56,1	45,5	43,8
Leto 2008 (v EUR)	52	22.963	5	4.219	23	4.445	5	12.221
Indeks 2008/2007	433,3	394,5	250,0	716,3	255,6	90,0	100,0	95,4

Vir: DURS

Poleg navedenih odpisov obveznosti iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je DURS po podatkih iz uradnih evidenc, po uradni dolžnosti iz razloga zastaranja izterjave, v letih 2006, 2007 in 2008 v skladu s 107. členom ZDavP-2 odpisal še za skupno 67.427.601 EUR obveznosti iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in sicer 22.561.490 EUR v letu 2006, 19.848.257 EUR v letu 2007 in 25.017.854 EUR v letu 2008. V skladu s 125. in 126. členom ZDavP-2 izterjava zastara v petih letih od dneva, ko bi bilo treba davek plačati, vsako uradno dejanje izterjave pretrga zastaranje, absolutno pa izterjava zastara, ko poteče 10 let od dneva, ko je prvič začelo teči.

V skladu s 106. členom ZDavP-2 DURS odpisuje tudi davčne obveznosti, prijavljene v postopku stečaja in prisilne poravnave, v delu, v katerem jih ni bilo mogoče izterjati v postopku stečaja oziroma za katerega v postopku prisilne poravnave ni bilo potrjeno znižano poplačilo. Glede teh obveznosti DURS ne vodi uradne evidence po vrstah davkov in prispevkov, ocenjeno pa je, da znaša odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v letu 2008 15.783.839 EUR. Višina zneska odpisanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz tega naslova je ocenjena glede na razmerje med odpisanimi prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in celotnim odpisanim davčnim dolgom iz naslova zastaranja. Za odpise zaradi zastaranja se vodi uradna evidenca po vrstah odpisanih obveznosti, kot navajamo že zgoraj.

3.3. Na področju zdravstvenega zavarovanja so pooblastila za odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje urejena upošteva 59. člen ZZVZZ. Na podlagi 60. člena ZZVZZ ZZS

lahko zavezancem za plačilo prispevkov ta prispevek zmanjša ali odpiše. Podrobnejši kriteriji so določeni v Pravilniku o odpisu, obročnem plačilu in odlogu plačila dolga iz naslova prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje (Uradni list RS, št. 129/06). ZZZS je na podlagi vloženih zahtevkov odobril odpis, odlog ali obročno odplačevanje prispevkov v letih 2008 in 2009 v obsegu kot je razviden iz spodnje tabele.

Pristojnost DURS se v primerih odpisa, odloga in obročnega plačevanja prispevkov za zdravstveno zavarovanje nanaša le na pristojnost odpisa prispevkov za zdravstveno zavarovanje, za katere je zastarala pravica do izterjave. Odpis teh prispevkov je tudi razviden iz spodnje tabele.

v EUR

	2008	do 30. 09. 2009
odpis	657.824	321.056
odlog	95.583	207.817
obročno odplačevanje	157.782	139.169
odpis DURS	7.195.144	6.044.335
Poračun (pobot)	588.010	957.597

Vir: Podatki ZZZS

4. Obveščenost zavarovancev delavcev o obračunanih in plačanih prispevkih za socialno zavarovanje

Zakonodajalec je v predpisih, ki urejajo vključevanje delavcev v socialno zavarovanje, in v predpisih, ki urejajo področja socialnega zavarovanja, ter v predpisih, ki določajo stopnje prispevkov, obračunavanje in plačevanje prispevkov, uredil področje obveščanja delavcev o obračunanih in plačanih prispevkih, in sicer s strani delodajalcev, organov pristojnih za pobiranje in prejemnikov prispevkov.

4.1. Na podlagi tretjega odstavka 135. člena ZDR je delodajalec dolžan izdati delavcu ob vsakem izplačilu plače ter do 31. januarja novega koledarskega leta pisni obračun plače in nadomestila plače za plačilno obdobje oziroma za preteklo koledarsko leto, iz katerega sta razvidna tudi obračun in plačilo davkov in prispevkov. Za ravnanje, ki ni skladno z navedeno določbo, je predpisana sankcija. Aktivnosti Inšpektorata Republike Slovenije za delo in drugih organov so navedene v prvem delu.

4.2. Za izvajanje nadzora nad obračunavanjem prispevkov (in davkov) iz plač mora delodajalec predložiti davčnemu organu obračun davčnega odtegljaja, ki vsebuje izračunane, odtegnjene in plačane prispevke za socialno varnost skupaj iz vseh plač (poleg akontacije dohodnine). Od 1. julija 2008 dalje morajo delodajalci predložiti obračun davčnega odtegljaja z navedenimi podatki tudi za vsakega posamičnega delavca. Zaradi poenostavitve poslovanja delodajalec v istem obračunu tudi izračuna prispevek delodajalca (od vseh plač). Za ravnanje v nasprotju s predpisanim postopkom so po ZDavP-2 predvidene sankcije.

Na tej podlagi davčni organ pridobiva individualne podatke o odtegnjenih in plačanih prispevkih iz plač, kar mu omogoča, da lahko, na podlagi 21. člena ZDavP-2, vsaki fizični osebi na njeno zahtevo razkrije podatke o prispevkih za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zaposlovanje in za starševsko varstvo, ki jih je zanjo plačal oziroma bil dolžan plačati njen delodajalec ali druga oseba.

Namen te določbe, ki določa razkritje podatkov o plačanih prispevkih posamezniku, je v seznanitvi fizične osebe (delavca - zavarovanca) glede plačanih in neplačanih prispevkov. Na podlagi te določbe ima fizična oseba (delavec - zavarovanec) možnost pridobiti tudi podatke o tem, ali je davčni organ plačniku davka (delodajalec kot zavezanec) dovolil odlog oziroma obročno plačilo prispevkov za socialno varnost.

4.3. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZPIZS) skladno s 203. členom ZPIZ-1 in določbami Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 81/2000 in 111/07) v matični evidenci vodi podatke o obračunanih in plačanih prispevkih. Zavezanci za posredovanje teh podatkov so delodajalci, ki so dolžni ZPIZS enkrat letno posredovati potrdilo o obračunanih in vplačanih prispevkih. Delodajalec je po tretjem odstavku 203. člena ZPIZ-1 dolžan posredovati kopijo tega potrdila tudi zavarovancem, za katere plačuje prispevek delodajalca. Ti podatki se posredujejo od leta 2003 dalje, in sicer skupaj s podatki o plačah za izračun pokojninske osnove na obrazcu M-4. Delodajalec sporoči letni znesek plačanega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki predstavlja vsoto prispevkov zavarovanca in prispevkov delodajalca. Delodajalec, ki ZPIZS ali zavarovancu ne posreduje potrdila o obračunanih in vplačanih prispevkih, se skladno z določbo 388. člena ZPIZ-1 kaznuje za prekršek.

Zavarovanec lahko podatke o obračunanih in vplačanih prispevkih, ki so jih posredovali delodajalci, pridobi na ZPIZS osebno ali na pisno zahtevo. ZPIZS kot upravljavec matične evidence je namreč na podlagi 30. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZVOP-1) dolžan zavarovancu posredovati izpis osebnih podatkov, ki so vsebovani v zbirki osebnih podatkov in se nanašajo nanj. Takšen izpis ne predstavlja potrdila o plačanih prispevkih, temveč informacijo o podatkih, ki jih je o zavarovancu sporočil delodajalec.

4.4. Vprašanje javne objave seznama delodajalcev, ki delavcem ne plačujejo socialnih prispevkov, pa je povezano s premislekom o tem, ali je trenutna ureditev plačevanja socialnih prispevkov, možnosti odloga in obročnega plačila le-teh ter ureditev varovanja davčne tajnosti primerna in ali je treba spremeniti pravne podlage, ki urejajo ta vprašanja. Proučiti je treba, ali bi javna objava podjetij, ki ne plačujejo socialnih prispevkov, zasledovala namen, ki je v tem, da so zaposleni pravočasno in na ustrezen način seznanjeni z dejstvom, ali jim delodajalec pravilno (kar vključuje tudi pravočasno) obračunava in plačuje prispevke za socialno varnost. Zato je treba tudi z vidika zavezancev za davek (delodajalca kot zavezanca in kot plačnika davka in delavca - zavarovanca) pretehtati tako prednosti kot tudi slabosti takšne ureditve. Priprava tako kompleksne ureditve potrebuje ustrezen čas, pri čemer je treba upoštevati tudi zmožnosti oziroma omejitve informacijskega sistema DURS.

Na podlagi navedenega orisa stanja in problematike neplačevanja prispevkov, aktualne v zadnjem obdobju, vlada meni naslednje:

Sistem socialnega zavarovanja in njegovo financiranje je nedvomno eden najpomembnejših sistemov v državi. Stabilnost sistema je pogojena tudi s stabilnostjo vplačevanja prispevkov, saj le na tej podlagi lahko zagotovi primerno socialno varnost zavarovancem. Zato se na področju obveznosti vključevanja v sistem socialnega zavarovanja v Sloveniji in nadzora nad plačevanjem prispevkov v najširšem smislu izvajajo tekoče aktivnosti nadzora v vseh oblikah. Stabilnost sistema financiranja je tudi odraz zavesti, da se prispevki plačujejo za zagotavljanje pravic iz socialnega zavarovanja kot bistvenega temelja socialne države, kar potrjuje tudi visok obseg vplačanih prispevkov.

Vlada se zaveda problemov v zvezi z problematiko neplačevanja prispevkov in nujnosti sistemskih sprememb na področju socialnih zavarovanj, zato je v zvezi z problematiko neplačevanja prispevkov za socialno varnost že ustanovljena medresorska komisija (sklep Vlade RS št. 44900-2/2009/2 z dne 29. 10. 2009), v teku pa so tudi priprave sprememb zakonov s področja socialnega zavarovanja, pri katerih se bo pozornost namenila tudi problematiki in predlogom, ki jih podajata pobudnika v obravnavani pobudi. V tem okviru bo proučena primernost veljavne ureditve, vključno s priznavanjem pravic iz naslova zavarovanja, utemeljenostjo odloga in odpisa, upoštevanje naravo prispevkov za socialno zavarovanje z vidika bremenitve, obveščenost oziroma dostopnost zavarovancev do podatkov o obračunanih in plačanih prispevkih za socialno zavarovanje. V tem okviru bo proučena tudi primernost, da se javno objavi seznam delodajalcev, ki delavcem ne plačujejo prispevkov. Pri tem je treba zakonske podlage urediti tako, da ne bo prihajalo do nepotrebnega podvajanja in s tem tudi do nepotrebnih administrativnih stroškov, hkrati pa upoštevati zmožnosti oziroma omejitve informacijskega sistema DURS oziroma prejemnikov prispevkov.

Mag. Milan M. Cvikl, l.r.
generalni sekretar

* * *

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **pobude** Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi z **oprostitvijo dohodnine za OMD plačila**

Državni svet Republike Slovenije je na 21. seji 9. 12. 2009, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) obravnaval pobudo Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi z oprostitvijo dohodnine za OMD plačila, in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira pobudo Interesne skupine lokalnih interesov in predlaga Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za finance, da pobudo preučita in nanjo odgovorita.
Pobuda Interesne skupine lokalnih interesov se glasi:

Vlada naj čim prej pripravi novelo Zakona o dohodnini in spremeni določilo o oprostitvi dohodnine za dohodke, povezane s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, tako kot je določeno v 3. členu Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2F), EPA 602 - V.

Obrazložitev:

Interesna skupina lokalnih interesov na 29. seji 7. 12. 2009, v okviru priprave na 21. sejo Državnega sveta, ni podprla Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2F) - druga obravnava, EPA 602-V.

Interesna skupina se strinja z mnenjem Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki se zavzema za pregleden, enostaven in dosleden davčni sistem, ki naj v največji možni meri enakopravno obravnava vse subjekte v Sloveniji. Izhajajoč iz načela, da je vsak davčni zakon neprimeren, če omogoča posebno obravnavo le nekaterih skupin davčnih

zavezancev, Interestna skupina opozarja, da se z izjemami nepotrebno zapleta davčni sistem. Blažje davčno breme določenih kategorij davčnih zavezancev lahko pomeni zgolj prekomerno obdavčitev drugih kategorij, kar je nesprejemljivo.

Interestna skupina pa podpira 3. člen Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2F), ki spreminja 26. člen veljavnega zakona, ki ureja oprostitve dohodnine za dohodke, povezane s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo. Interestna skupina opozarja, da, za razliko od ostalih predlaganih izjem, oprostitev plačila dohodnine za plačila za kmetovanje na območjih z omejenimi možnostmi (OMD plačila) izhaja iz Uredbe Sveta ES 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoja podeželja.

Ker interestna skupina lokalnih interesov ne podpira predlaganih dohodninskih izjem, podpira le zakonsko uskladitev z navedeno uredbo tako, da so OMD plačila oproščena dohodnine, predlaga, da Vlada čim prej pripravi spremembo Zakona o dohodnini in v njej uredi le vprašanje oprostitve dohodnine za OMD plačila.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za finance, da pobudo preučita in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) nanjo v roku 30 dni odgovorita.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Odgovor Vlade Republike Slovenije

Datum: 21. 1. 2010
Prejeto: 21. 1. 2010

Interestna skupina lokalnih interesov Državnega sveta je na 29. seji dne 7. 12. 2009 na pobudo državnega svetnika Rastislava Jožeta Revna in na podlagi 16., 18. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) predlagala, da Državni svet naslovi na Vlado Republike Slovenije in na Ministrstvo za finance pobudo, da Vlada Republike Slovenije čim prej pripravi novelo Zakona o dohodnini, s katero bo spremenila določilo o oprostitvi dohodnine za dohodke, povezane s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, tako kot je določeno v 3. členu Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2F), EPA 602-V. Državni svet namreč navedeni noveli zakona nasprotuje in meni, da se ne bi smela sprejeti, Interestna skupina lokalnih interesov pa podpira rešitev, ki jo predlog novele zakona vsebuje v 3. členu in določa, da se plačila za kmetovanje na območjih s težjimi pridelovalnimi razmerami (v nadaljnjem besedilu: OMD plačila) dohodnine oprostijo. Pobudo je na 21. seji 9. 12. 2009 obravnaval tudi Državni svet in jo podprl. Glede na to Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi republike Slovenije in Ministrstvu za finance, da pobudo proučita in nanjo odgovorita.

V zvezi z navedenim Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) podaja naslednji odgovor. Vlada je proučila pobudo, ki se utemeljuje z načelnim stališčem, da mora biti davčni sistem pregleden, enostaven in dosleden ter da mora v največji možni meri omogočiti enakopravno obravnavo vseh subjektov. Opozarja se, da se z izjemami omogoča posebna

davčna obravnava le nekaterih davčnih zavezancev in zapleta davčni sistem, blažje davčno breme določenih kategorij pa zahteva prekomerno obdavčitev drugih kategorij, kar je nesprejemljivo. Ne glede na navedeno pa se v pobudi podpira posebna davčna obravnava dohodkov kmetijske dejavnosti iz naslova OMD plačil, za katere se predlaga oprostitvev dohodnine in to iz razloga, ker naj bi taka obravnava izhaja iz Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L št. 277 z dne 21. 10. 2005, str. 1), nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 473/2009 z dne 25. maja 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Uredbe (ES) št. 1290/2005 o financiranju skupne kmetijske politike (UL L št. 144 z dne 9. 6. 2009, str. 3), (v nadaljnjem besedilu: Uredba Sveta 1698/2005/ES).

Vlada ugotavlja, da Uredba Sveta 1698/2005/ES, na katero se v pobudi sklicuje pobudnik, v ničemer ne zavezuje Republike Slovenije oziroma držav članic EU, da bi morale v svoji zakonodaji o obdavčitvi dohodkov fizičnih ali pravnih oseb, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost, določena plačila iz obdavčitve izvzeti. Navedena uredba določa le vrste plačil, ki jih v okviru podpor razvoju podeželja države članice lahko izplačajo, njihove namene, značilnosti in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati prejemniki takih plačil, ne določa pa njihove davčne obravnave. Nasploh za področje obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb velja, da so države pri odločanju o sistemu obdavčitve ter o morebitnih olajšavah ali oprostitvah povsem samostojne. Na ravni EU ne obstajajo nikakršna obvezna pravila, zato se tovrstna zakonodaja med državami članicami ne usklajuje in se med državami lahko bistveno razlikuje.

Odločitev o tem, katere vrste dohodkov so dohodnine oproščene, je torej povsem v pristojnosti posamezne države. To velja tudi za OMD plačila, za katera se je v Republiki Sloveniji tako interesna kot strokovna kmetijska javnost strinjala, da jih je treba dohodnine oprostiti. Zato je Vlada v letu 2009 določila, da se ta plačila dohodnine oprostitjo kot kmetijsko okoljska plačila, za katera 2. točka 26. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/06, 10/08, 78/08, 125/08 in 20/09; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2) določa, da so dohodnine oproščene. Da pa v prihodnje ne bi prihajalo do novih nejasnosti v zvezi s to oprostitvijo, saj predpisi EU tako po značilnostih kot po namenu jasno ločujejo med kmetijsko okoljskimi in OMD plačili, je vlada v okviru Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2F), EPA 602-V, v 3. členu to oprostitvev tudi jasno določila. Poleg navedenega predlagana novela zakona vsebuje tudi druge pomembne določbe, s katerimi se predvsem ureja problematika, za katero se je v dosedanjem izvajanju zakona izkazalo, da ni primerno urejena.

Vlada ocenjuje, da bo cilj, ki ga zasleduje pobuda Interesne skupine lokalnih interesov Državnega sveta, s sprejetjem navedene novele zakona v celoti uresničen, in meni, da pobude ni treba reševati v ločenem zakonu, zato predloga, da se za uveljavitev oprostitve dohodnine za OMD plačila pripravi posebna sprememba ZDoh, ne podpira.

Mag. Milan M. Cvikl, l.r.
generalni sekretar

Odgovor Ministrstva za notranje zadeve na vprašanje državnega svetnika Rastislava Revna v zvezi z meritvami hitrosti motornih vozil

Prejeto: 23. 11. 2009

Policisti izvajajo meritve hitrosti na podlagi 11. člena Zakona o varnosti cestnega prometa - ZVCP-1 (Uradni list RS, št. 83/04z dne 29.7.2004, s spremembami in dopolnitvami, ki med drugim policistom daje pooblastilo, da nadzirajo in urejajo promet na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet.

Meroslovne in z njimi povezane tehnične zahteve, ki jih morajo izpolnjevati merilniki hitrosti v cestnem prometu, urejata Pravilnik o meroslovnih zahtevah za merilnike hitrosti v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 2512002z dne 22. 3. 2002) in Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o meroslovnih zahtevah za merilnike hitrosti v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 90/2005 z dne 10. 10. 2005). Omenjena podzakonska akta imata zakonsko podlago v Zakonu o meroslovju (Uradni list 26/2005 z dne 15. 3. 2005).

V nadaljevanju podajamo odgovore oziroma pojasnila na posamezna vprašanja.

1. Policisti meritve hitrosti opravljajo na podlagi veljavne zakonodaje in navodil proizvajalca za posamezne merilnike hitrosti. Vse meritve, ki jih merilniki prikažejo kot pravilne, so zakonsko veljavne, v primeru nepravilne meritve pa merilnik hitrosti to izpiše na prikazovalniku kot neveljavna meritev.

2. Policija na podlagi veljavne zakonodaje uporablja več vrst merilnikov hitrosti in sicer:

- dopplerske radarje na stojalu, vgrajene v vozilu ali kot fiksne inštalacije,
- laserske merilnike hitrosti.
- videonadzorne sisteme, s katerimi izvajamo merjenje s sledenjem.

Dopplerski radarji in videonadzorni sistemi, ki jih uporablja slovenska policija, med drugim prikazujejo tudi datum in čas opravljene meritve.

Glede rezultatov meritve in prikaza časa meritve Pravilnik o meroslovnih zahtevah za merilnike hitrosti v cestnem prometu predpisuje izjemo glede merilnikov hitrosti, kjer je rezultat merjenja hitrosti mogoče takoj po meritvi neposredno pokazati vozniku kontroliranega vozila. V omenjenem primeru gre za laserske merilnike hitrosti, ki na prikazovalniku prikazujejo le razdaljo med mestom merjenja in vozilom, kateremu je bila izmerjena hitrost in izmerjeno hitrost. Pravila stroke v takih primerih nalagajo policistu, da mora policist potem, ko je določenemu vozilu izmeril hitrost, le to nepretrgoma vizualno spremljati do mesta ustavitve in vozniku nato pokazati rezultat meritve. Meritve, ki so izvedene z laserskim merilnikom hitrosti po opisanem postopku, so zakonsko v veljavne. Nova generacija laserskih merilnikov vsebuje tudi tako imenovano "časovno značko", ki vsebuje datum in uro vsake meritve in je prikazana na prikazovalniku merilnika. Naknadno je mogoče za vse izvedene meritve pridobiti tako imenovane "časovne značke" iz pomnilnika laserskega merilnika.

3. Policisti, ki opravljajo meritve z merilniki hitrosti, pred tem opravijo tehnično šolanje po navodilih proizvajalcev za posamezne merilnike. Od policistov se pričakuje, da meritve opravljajo v skladu z navodili proizvajalca merilnika hitrosti in pravili stroke, ter da kršitelju na prikazovalniku merilnika hitrosti pokažejo in razložijo rezultat meritve. Policist s tem zadosti

vsem zakonskim pogojem in morebitnega kršitelja ni dolžan seznanjati z navodili za uporabo laserskega merilnika hitrosti.

4. Ena izmed temeljnih nalog policije je tudi zagotavljanje varnosti v cestnem prometu. Policija ugotavlja, da prometna varnost kljub zmanjšanju števila prometnih nesreč ni zadovoljiva. Glavni vzrok prometnih nesreč še vedno ostaja hitrost. Aktivnosti policije so zato usmerjene k zmanjševanju hitrosti in posledično tudi zmanjšanju števila prometnih nesreč in njihovih posledic. Policija na omenjenem področju deluje tako preventivno, kot represivno.

Na podlagi rezultatov analiz in stanj prometne varnosti na posameznih območjih, policija izvaja nadzore hitrosti: - predvsem na tistih cestnih odsekih in mestih, kjer so prometne nesreče pogoste (70% izvedenih meritev),

- na odsekih, kjer so kršitve omejitev hitrosti pogoste (20% izvedenih meritev) in

- na odsekih, ki jih predlagajo lokalne skupnosti, šole in drugi (10% izvedenih meritev).

Katarina Kresal, l.r.
ministrica

Odgovor Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca v zvezi s stališči o možni spremembi postopkov z odprtimi javnimi razpisi

Datum: 20. 11. 2009

Prejeto: 26. 11. 2009

V nadaljevanju podajamo odgovor na vaš dopis, z dne 21.10. 2009, v katerem v skladu s 98. členom Poslovnika Državnega sveta posredujete vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca v zvezi s stališči o možni spremembi postopkov z odprtimi javnimi razpisi.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravlja Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (v nadaljevanju uredba), ki bo v teh dneh tudi posredovana v usklajevanje socialnim partnerjem.

Uredba vsebuje nekaj pomembnih sprememb, med drugim tudi spremembe, ki se nanašajo na sistem odprtih oziroma zaprtih javnih razpisov.

V nadaljevanju vam podajamo seznam ukrepov, ki naj bi se skladno s predlogom uredbe izvajali po sistemu zaprtih javnih razpisov. V zaprtem javnem razpisu se vloge odpirajo in obravnavajo ter se zahteva odprava pomanjkljivosti ob sočasni obravnavi vlog. Sredstva za posamezni ukrep se dodeljujejo do porabe sredstev na podlagi ponderiranja popolnih vlog, ki izpolnjujejo predpisana merila.

Ti ukrepi so:

1. os PRP 2007–2013

121 – Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

122 – Povečevanje gospodarske vrednosti gozdov

- 123 – Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom
- 142 – Podpore za ustanavljanje in delovanje skupin proizvajalcev

3. os PRP 2007–2013

- 311 – Diverzifikacija v nekmetske dejavnosti
- 312 – Podpore ustanavljanju in razvoju mikro podjetij
- 321 – Osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo
- 322 – Obnova in razvoj vasi
- 323 – Ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja

Ostali javni razpisi se bodo izvajali po odprtem sistemu javnih razpisov.

Prof. dr. Milan Pogačnik, l-r-
minister

Odgovor Ministrstva za šolstvo in šport na vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca v zvezi s predlogom o uvedbi delnega sofinanciranja prevozov otrok s strani njihovih staršev

Datum: 19. 11. 2009

Prejeto: 26. 11. 2009

Državni svetnik Marijan Klemenc navaja določbo 56. člena Zakona o osnovni šoli, ki ureja pravico do brezplačnega prevoza za učence osnovne šole in 82. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki ureja financiranje teh prevozov s strani lokalne skupnosti. Nadalje navaja, da velike občine za šolske prevoze zagotavljajo cca 500 tisoč eurov, težava pa je, da vsi otroci teh prevozov ne koristijo, saj otroke dejansko v šolo in domov vozijo starši. Pogodbene obveznosti iz tega naslova finančno bremenijo lokalne skupnosti. Zato svetnik predlaga uvedbo plačil - sofinanciranje prevozov otrok s strani njihovih staršev vsaj do polovice. To bi po njegovem mnenju pomenilo finančni prihranek, saj bi se znižali stroški prevozov, dobili pa bi tudi pregled, kateri otroci resnično potrebujejo prevoz in kateri ne. Prihranjena sredstva bi bilo mogoče preusmeriti v socialne transferje.

V zvezi z navedenim vprašanjem oziroma predlogi podajamo naslednje stališče.

1. V skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo in 102/07, v nadaljevanju: ZOŠ) ima učenec pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot 4 kilometre od osnovne šole. To velja v primeru, ko učenec obiskuje osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem prebiva. Učenec, ki obiskuje osnovno šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem prebiva, ima v skladu s tretjim odstavkom 56. člena ZOŠ pravico do povračila stroškov v višini, ki bi mu pripadala, če bi obiskoval osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem prebiva. V skladu z drugim odstavkom 56. člena ZOŠ ima učenec pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost prebivališča od osnovne šole v prvem razredu, v ostalih razredih pa, če pristojni organ za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da je ogrožena varnost učenca na poti v šolo. O načinu prevoza se osnovna šola dogovori s starši in lokalno skupnostjo (četrty odstavek 56. člena ZOŠ).

Glede na veljavno zakonsko ureditev je torej v pristojnosti lokalne skupnosti, da se opredeli, kako bo organizirala šolske prevoze. Občina pri dogovarjanju s šolo in starši v največji možni meri zasleduje načelo racionalnosti pri organizaciji šolskih prevozov, seveda ob upoštevanju pravice do brezplačnega prevoza, določene v 56. členu ZOŠ, kar pomeni da se izvedbeno v te prevoze zajame vse možne prevoze v skladu z 56. členom ZOŠ. V primeru, da se učenci poslužujejo že organiziranega prevoza, njihov prevoz ne predstavlja dodatnega stroška in tega plačila ni mogoče uveljavljati posebej. V kolikor je šolski prevoz organiziran, pa se ga učenci na željo staršev ne poslužujejo, starši nimajo pravice do uveljavljanja stroškov. Izjemoma, ko ni možno ponuditi organiziranega šolskega prevoza (npr. odročni kraji, nevaren dostop do avtobusnih postajališč), starši pa soglašajo, da sami vozijo otroka v šolo in iz nje, lahko uveljavljajo pravico do brezplačnega prevoza, to je do povračila prevoznih stroškov v višini javnega prevoza, oziroma če javni prevoz tam ni organiziran, v višini znižane kilometrine. Pri tem pa je prav tako potrebno izhajati iz 56. člena ZOŠ.

2. V skladu z 82. členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 in 65/09 - v nadaljevanju: ZOFVI) sredstva za prevoze učencev osnovne šole v skladu s 56. členom ZOŠ (razen za prevoze učencev s posebnimi potrebami ob pouka prostih dnevih) zagotavlja lokalna skupnost. Iz državnega proračuna se v skladu z 81. členom ZOFVI zagotavljajo prevozi učencev s posebnimi potrebami ob pouka prostih dnevih v skladu s šestim odstavkom 56. člena ZOŠ in sredstva za prevoze in varstvo učencev vozačev, katerih pot v šolo je ogrožena zaradi velikih zverí.

3. Ministrstvo za šolstvo in šport meni, da je sedanja ureditev glede pravice do brezplačnega prevoza (56. člen ZOŠ), v povezavi s financiranjem (82. člen ZOFVI) v področni zakonodaji ustrezno urejena in da ni smiselno, da bi staršem naložili finančno breme sofinanciranja šolskih prevozov. V okviru svoje servisne funkcije zagotavljanja javnih dobrin oziroma storitev na lokalni ravni (na svojem območju) je občina ustanoviteljica javnega zavoda, ki opravlja javno službo na področju osnovnošolskega izobraževanja. Taki razdelitvi funkcij in pristojnosti na področju osnovnošolskega izobraževanja je prilagojen tudi sistem financiranja (81. in 82. člen ZOFVI). Država zagotavlja sredstva, ki so vezana na neposredno izvajanje osnovnošolskega programa (pouka), lokalna skupnost pa sredstva za investicijsko vzdrževanje prostorov in opreme osnovnih šol ter za tiste materialne in druge stroške, ki se tičejo predvsem njenih prebivalcev (prevozi učencev, dodatne in nadstandardne dejavnosti). Glede prispevkov staršev je potrebno izhajati iz 83. člena ZOFVI, ki določa, da javna šola ne more pridobivati sredstev iz prispevkov učencev (oziroma staršev kot njihovih zakonitih zastopnikov) za izvajanje javno veljavnih programov, ki se financirajo iz proračunskih sredstev, razen za storitve, za katere je tako določeno z zakonom in za storitve, ki po izobraževalnem programu niso obvezne ali presegajo predpisane normative in standarde.

Po 57. členu Ustave Republike Slovenije je osnovnošolsko izobraževanje obvezno in se financira iz javnih sredstev. ZOŠ pravico do brezplačnega prevoza po vsebini oziroma sistematiki uvršča med ostale pravice učenca, kot je obiskovanje pouka (50. člen) podaljšanje statusa učenca (55. člen), prehrana (57. člen). Učenec vseh naštetih pravic ne more uresničevati, če mu ni zagotovljena dostopnost šole, kar za določen del populacije pomeni tudi organiziran šolski prevoz. Menimo, da je na zakonski ravni potrebno obdržati obstoječi standard pravice do brezplačnega prevoza, s tem da ima lokalna skupnost v okviru svojih pristojnosti na voljo različne možnosti oziroma kombinacije glede izvedbe in posledično tudi kritja stroškov šolskih prevozov (npr. tako glede relacij, števila učencev in tudi glede obdobja, za katerega naroča prevoze oziroma sklepa pogodbe pod dogovorjenimi pogoji). Nekoliko posplošena se nam zdi trditev, da starši »masovno« ne koristijo možnosti organiziranih prevozov, saj

predvidevamo, da so situacije na terenu različne, zagotovo pa določen del staršev ne izkoristi te možnosti. Menimo, da bi lokalna skupnost na izvedbeni ravni ta vprašanja lahko ustrezno rešila, kot npr. vnaprejšnje prijave in zagotovila staršev, da bodo otroci dejansko koristili organiziran prevoz oziroma obvestilo, da ga ne bodo koristili. Ne bi pa se nam zdela primerna rešitev, da bi zaradi določenega odstotka staršev spremenili celoten sistem tako, da bi morali vsi starši, seveda ob spremenjeni zakonodaji, sofinancirati šolske prevoze. Sicer pa Ministrstvo za šolstvo in šport ne razpolaga s konkretnimi podatki o morebitnih odstopanjih od sistema, saj kot rečeno prevoze osnovnošolcev organizira in financira vsaka lokalna skupnost posebej.

Dr. Igor Lukšič, l.r.
minister

Odgovor Ministrstva za okolje na vprašanje državnega svetnika Jerneja Verbiča v zvezi s pripravo operativnega programa varstva pred hrupom

Datum: 25. 11. 2009
Prejeto: 3. 12. 2009

Skladno z Uredbo o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/2004) je naše ministrstvo nosilec priprave Operativnega programa varstva pred hrupom, ki ga načrtujemo pripraviti v letu 2010. V tem programu bomo v sodelovanju z ministrstvom za promet in ministrstvom za zdravje določili ukrepe za obvladovanje obremenitev s hrupom, ki ga povzroča promet, in s katerim bomo postopoma - glede na višino in obseg obremenitve s hrupom in glede na razpoložljiva sredstva - za čim več prebivalcev naselij v bližini pomembnih cest izboljšali varstvo pred hrupom.

V zvezi z izdelavo operativnega programa pojasnjujemo še, da bodo v njem zajeti vsi odseki pomembnih cest v Sloveniji, za katere je bila v strateških kartah hrupa izdelana ocena obremenitve s hrupom - se pravi tudi za odsek avtoceste pri viaduktu Ravbarkomanda.

Mag. Karl Erjavec, l.r.
minister

Odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo državnega svetnika dr. Janvita Goloba v zvezi s konverzijo ruskega klirinšega dolga v nakup plinsko parne termoelektrarne

Datum: 3. 12. 2009
Prejeto: 4. 12. 2009

Zapiranje dolga Ruske federacije do Republike Slovenije ureja Sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Ruske federacije o ureditvi obveznosti bivše ZSSR do Republike Slovenije po obračunih, povezanih z blagovno menjavo med bivšo ZSSR in bivšo SFRJ, ki je bil podpisan novembra 2007. Sporazum določa triletno obdobje, v katerem lahko ruska stran dolg poravna v blagu, po izteku triletnega obdobja pa preostanek dolga skupaj s pripadajočimi obrestmi, ki tečejo od podpisa Sporazuma dalje, ruska stran poravna v denarju. S tem sporazumom ima Slovenija zaprlo finančno konstrukcijo za poravnavo odprtega dolga Ruske federacije do

Republike Slovenije. Sredstva iz klirinškega dolga Ruske federacije do Republike Slovenije se namenijo le za potrebe Republike Slovenije. V primeru, ko bi se sredstva namenila pravnim osebam Zasebnega prava, bi bilo potrebno upoštevati tudi zakonodajo, ki ureja področje državnih pomoči.

Vlada Republike Slovenije načeloma podpira usmeritev, da država klirinški dolg zapira s projekti s področja energetike, zato so tovrstne pobude dobrodošle. Vendar pa je v konkretnem primeru tako reševanje neprimerno, predvsem iz naslednjih razlogov:

- termoelektrarna Trbovlje je v septembru 2009 prejela odločbo Ministrstva za gospodarstvo Republike Slovenije, ki pomeni podaljšanje, že v letu 2006 pridobljenega energetskega soglasja za izvedbo plinsko parne elektrarne nazivne modi 291 MW. Nova odločba prinaša nove roke za pripravo potrebne dokumentacije, to pa posledično pomeni, da TE Trbovlje strokovnih podlag (pridobitev državnega prostorskega nadržta najkasneje do konca leta 2011 pridobitev gradbenega dovoljenja najkasneje do konca marca 2012; pričetek gradnje najkasneje do konca maja 2012 in dokončanje gradnje najkasneje do julija 2013) in ustreznih soglasij za izvedbo s strani krovne družbe, ne bo mogla pripraviti v času, ko še velja Sporazum med Vlado Ruske federacije in Vlado Republike Slovenije (to je do novembra 2010):

- Republika Slovenije ne bo investitor plinsko parne elektrarne v Trbovljah, saj je Proizvodnja električne energije tržna dejavnost, s katero se država neposredno ne ukvarja;
- Termoelektrarna Trbovlje je proizvodni objekt v posredni večinski državni lasti, ki prodaja električno energijo na trgu in bi nakup sporazuma pomenil nedovoljeno državno pomoč;
- ponudba s stani Power machine iz Sankt Petersburga se je nanašala opreme za premogovno tehnologijo in ne za plinsko parno turbino;

Iz navedenih razlogov Vlada Republike Slovenije ugotavlja, da dobava opreme za plinsko parno termoelektrarno v Trbovljah v okviru Sporazuma med Vlado Ruske federacije in Vlado Republike Slovenije o ureditvi dela obveznosti nekdanje ZSSR, ki pripada Republiki Sloveniji, po obračunih, povezanih z blagovnim prometom med nekdanjo ZSSR in nekdanjo SFRJ, ni primerna.

Mag. Milan M. Cvikl, l.r.
generalni sekretar

Odgovor Ministrstva za šolstvo in šport na vprašanje državnega svetnika dr. Zoltana Jana v zvezi z razvojem učbeniških skladov

Datum: 4. 12. 2009

Prejeto: 10. 12. 2009

Državni svetnik dr. Zoltan Jan sprašuje, kaj namerava Ministrstvo za šolstvo in šport storiti za reševanje odprtih vprašanj in nadaljnega razvoja učbeniških skladov. V zvezi z navedenim vprašanjem podajamo naslednji odgovor.

Učbenik je po veljavni zakonodaji osnovno učno gradivo za doseganje vzgojno-izobraževalnih ciljev in standardov znanja, opredeljenih v učnem načrtu oziroma katalogu znanja. Z didaktično-metodično organizacijo vsebin in prirejeno likovno ter grafično opremo podpira poučevanje in učenje. Vsebina in struktura učbenika omogočata samostojno učenje udeležencev izobraževanja in pridobivanje različnih ravni ter vrst znanja. Učbenik za doseganje vzgojno-izobraževalnih ciljev ne zahteva neposrednega vpisovanja in vrisovanja rešitev ter odgovorov na vprašanja. Učbenik je vezan na šolski predmet oziroma vsebinsko-didaktični sklop, razred in

določeno stopnjo izobraževanja. Učbenik je tudi berilo kot zbirka besedil, izbranih skladno s cilji učnega načrta. Vsak učbenik potrdi pristojni strokovni svet (Pravilnik o potrjevanju učbenikov, Ur. l. RS, št. 57/2006).

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09-popr. in 65/09-popr.) določa, da se v knjižnici lahko oblikuje učbeniški sklad. V skladu z Zakonom o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, 16/2007) pa v šolskih knjižnicah ne velja pravica do ustreznega nadomestila za pravico javnega posojanja in to ne le pri učbenikih temveč pri vsem gradivu v šolskih knjižnicah.

Trg založnikov se je na uvedbo učbeniških skladov izjemno hitro odzval, saj je učbenikov na trgu večinoma dovolj in šole se lahko avtonomno in strokovno odločajo, katere izmed učbenikov in katera druga gradiva, bodo uporabljale, da bi učenci kar najboljše dosegali vzgojno-izobraževalne cilje in standarde znanja. Morda so res na najslabšem avtorji, ki pa se zaščitijo tako, da svoje avtorske pravice prenašajo na založbe in s pisanjem učbenika pridobijo enkratno korist. Založniki na trgu šolskih knjig, kljub učbeniškim skladom, dobro poslujejo. Če ne bi bilo skladov, bi veliko bolj cvetela siva ekonomija – preprodaja starih učbenikov in avtorji ne bi bili na boljšem.

Država omogoča, da si lahko v osnovni šoli vsakdo brezplačno izposodi učbenik, ima pa tudi možnost, da ga lahko v vsakem trenutku odkupi. V srednji šoli dijak sicer plača izposojevalnino, vendar ga lahko šola na predlog skrbnika sklada v celoti ali delno oprosti plačila izposojevalnine. Odkup je mogoč pod enakimi pogoji, kot v osnovni šoli.

Učbeniki so s sistemom učbeniških skladov, ki se je dobro prijel in je utečen, lažje dostopni vsem v javnem šolstvu. Starši morajo kljub temu še vedno kupiti kar nekaj delovnih zvezkov, zvezkov in drugih gradiv ter potrebščin, ki jih učenci in dijaki potrebujejo.

Šolam pomagamo tudi z učbeniki za na klop, ki jih imajo šole v knjižnicah, pri pouku pa na klopeh. Učitelj jih lahko priskrbi tudi za leto ali dve nazaj in je s tem omogočeno ponavljanje snovi preteklih let.

Kot opisano, sistem ta trenutek v slovenskem šolstvu dobro teče, po zmožnostih in potrebah iz šol pa ga venomer nadgrajujemo in izboljšujemo. Prihodnje šolsko leto na primer, bomo šole pozvali, naj skušajo zmanjšati število delovnih zvezkov za 20 %.

Dr. Igor Lukšič, l.r.
minister

Odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo Državnega sveta v zvezi z možnostmi o seznanitvi Državnega sveta z osnutki predpisov v postopku priprave

Datum: 10. 12. 2009
Prejeto: 11. 12. 2009

Državni svet Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni svet) je dne 19. 10. 2009 na Vlado Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) posredoval pisno pobudo, da se prouči možnost o seznanitvi Državnega sveta z osnutki predpisov v postopku priprave, medresorskem usklajevanju in v vladnem postopku, pred sprejetjem dokončnega besedila na seji Vlade.

Državni svet meni, da je sodelovanje stroke in civilne družbe v postopku priprave zakonov in drugih predpisov demokratični standard, ki postaja v sodobnih družbah nujnost. Predpisi se v Sloveniji največkrat pripravljajo v ozkih krogih in ne dovolj transparentno. Dodatno meni, da so realne možnosti za vplivanje na vsebine predpisov več je v fazi, ko so ti pri njihovih pripravljavcih, pri ministrstvih ali drugih vladnih telesih. Ministrstva, ki pripravljajo predpise, bi morala o pomembnejših predpisih organizirati javno razpravo in to tudi javno promovirati v medijih. Morali bi tudi dopustiti možnost, da Državni svet, kot zastopnik lokalnih in funkcionalnih interesov in druge zainteresirane javnosti (nevladne organizacije in druga civilna združenja) posredujejo svoja stališča.

Državni svet v dopisu tudi navaja, da je bila v obdobju prejšnjega mandata 2004-2008 vzpostavljena praksa, ko so posamezni ministrski resorji po elektronski pošti posredovali v Državni svet predlog zakona in tako je bila dana možnost, da se je Državni svet že v fazi medresorskega vladnega usklajevanja seznanil z vsebino predpisa.

Vlada se zaveda pomena vključevanja javnosti v pripravo predpisov. Priprava in sprejemanje predpisov ob sodelovanju strokovnih in drugih zainteresiranih javnosti pozitivno vpliva na varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, uveljavljanje državljske participacije, izvajanje presoje posledic predpisov, zagotavljanje pravne varnosti in krepitev pravne države.

Nadelo sodelovanja z javnostmi v postopku priprave predpisov je, v smislu javne objave predloga predpisa na spletni strani že pravno urejeno v 3. točki prvega odstavka 10. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-UPB2, Uradni list RS, št. 51/06 uradno prečiščeno besedilo in 117/06, ZDavP-2, št. 117/06). Posamezni resorji naj bi predpis, ki je v pripravi na ministrstvu, objavili na spletnih straneh in hkrati pozvali strokovno in širšo javnost, da posreduje pripombe, predloge, mnenja in podobno. Poleg objave na spletu, pa naj bi resorji skrbeli tudi za pravočasno vključevanje predvsem tiste javnosti, ki je ključna v postopku sprejemanja predpisov oziroma se predvideva, da bo predpis nanjo vplival.

Z željo, da se postopki izvajanje posvetovanj z javnostmi še izboljšajo in da se sprejmejo priporočila in minimalni standardi za izvajanje presoje posledic predpisov, je Vlada v mesecu juliju letošnjega leta določila besedilo Resolucije o normativni dejavnosti in ga posredovala v sprejem v Državni zbor. Resolucija je bila v Državnem zboru sprejeta 19. novembra in vsebuje tudi minimalna priporočila, ki naj bi jih pripravljavec predpisa upošteval v zakonodajnem postopku. Tako naj bi se upošteval rok, ki za izvedbo posvetovanj ne bi smel biti krajši od 30 dni (priporočljivo 30 do 60 dni). Poleg predpisa, naj bi pripravljavec pripravil tudi ustrezno gradivo, ki vsebuje strokovne podlage. Po končanem postopku oziroma izvedbi posvetovanj naj bi se pripravilo tudi ustrezno porodilo. Poziv k sodelovanju javnosti se dejansko izvede na način, ki bo zagotovil odziv ciljnih skupin in strokovnih javnosti ter obveščenost najširše javnosti.

Po sprejetju Resolucije o normativni dejavnosti se bodo v kratkem izvedli tudi postopki za spremembo Poslovnika Vlade, Navodil za izvajanje Poslovnika in predvidoma tudi Poslovnika Državnega zbora. Minimalni standardi za izvajanje posvetovanj in minimalni standardi za izvajanje presoje posledic predpisov, se bodo v omenjenih dokumentih natančneje definirali.

Dodatna novost, ki se bo uvedla v zadetku prihodnjega leta, se nanaša na izboljšanje procesa sprejemanja predpisov. Gre za implementacijo projekta Informacijska podpora postopkom priprave predpisov (v nadaljnjem besedilu:IPP). Z uvedbo IPP bo javnostim omogočen preprost spletni dostop do načrtovanih predlogov predpisov in predpisov v pripravi. Na tak način bo javnosti omogočeno, da aktivno sodeluje v vseh fazah postopka sprejemanja predpisov. Povezava zalednega sistema IPP s spletnim pod-portalom E-demokracija bo omogočala

enostavno spremljanje tako veljavnih predpisov kot tudi predpisov v postopku nastajanja na enem mestu, kar je za uporabnike izrednega pomena. Predvsem pa bo ta del zelo koristen za nevladne organizacije (NVO), strokovne ter laične javnosti, ki bodo na takšen način lahko sproti podajali pripombe in predloge ter tako prispevali k boljši zakonodaji. Z uvedbo sistema IPP sledimo tudi praktični uveljavitvi nadela transparentnosti, ki spada med pomembna načela politike "boljšega reguliranja". Načelo transparentnosti, ki je zapisano tudi v Resoluciji o normativni dejavnosti, predpostavlja predstavljanje politike urejanja določenega področja čim širši javnosti, posebno pa ciljnim skupinam, na katere se nanaša.

Glede na zgoraj navedeno Vlada meni, da ima zainteresirana javnost, to so tisti subjekti, ki sicer nimajo formalnih pristojnosti v zakonodajnem postopku, možnost, da se preko različnih oblik vključuje v postopke sprejemanja predpisov.

Skladno z Ustavo so svetniki Državnega sveta zastopniki socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov. Preko Državnega sveta se pokrivajo glavni segmenti družbe - delodajalci, delojemalci, predstavniki kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev, predstavniki negospodarskih dejavnosti in predstavniki lokalnih interesov. Omenjene skupine so preko različnih organizacij, v katerih se združujejo interesi različnih skupin, v pripravo predpisov vključujejo že v prej opisanih fazah priprave predpisa.

Državni svet se - kot državni organ - vključuje v obravnavo in sprejemanje predpisov v skladu s pristojnostmi, določenimi v Ustavi in v drugih predpisih. Tako Državni svet lahko predlaga Državnemu zboru sprejem zakona, ima pa tudi možnost, da v zakonodajnem postopku sodeluje z dajanjem mnenj. Predsednik Državnega zbora mora namreč obveščati predsednika Državnega sveta o sejah Državnega zbora in mu mora poslati tudi vsa gradiva o zadevah, ko so na dnevnem redu seje Državnega zbora. Po sprejemu zakona v Državnem zboru pa ima Državni svet ved pomembnih pravic, s katerimi posega v zakonodajni postopek. Tako lahko v sedmih dneh od sprejetja zakona in pred njegovo razglasitvi jo zahteva od Državnega zbora, da o njem še enkrat odloči (suspenzivni veto).

Mag. Milan M. Cvikl, l.r.
generalni sekretar

Odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo državnega svetnika Jožeta Mihelčiča v zvezi s spremembo Zakona o vojnih veteranih

Datum: 17. 12. 2009
Prejeto: 18. 12. 2009

Državni svet je Vladi Republike Slovenije posredoval pobudo za spremembo Zakona o vojnih veteranih, ki jo je na Državni svet v skladu s Poslovníkom Državnega sveta naslovil državni svetnik Jože Mihelčič. Vloženo pobudo je Državni svet obravnaval ter jo podprl na svoji 19. seji dne 21.10.2009. Državni svetnik v vloženi pobudi predlaga, da se Zakon o vojnih veteranih (Ur. l. RS, št. 59/06) v 8., 9. in 10. členu spremeni tako, da se pravica do veteranskega dodatka ne bo več obravnavala kot socialna kategorija, ampak se veteranski dodatek preimenuje v veteransko rento. Do veteranske rente bi bili upravičeni vsi, ki jim je na podlagi navedenega Zakona o vojnih veteranih priznan status vojnega veterana, so starejši od 50 let in so vložili zahtevo za priznanje omenjene pravice.

V obrazložitvi svoje pobude državni svetnik navaja, da je v skladu s sedaj veljavnim Zakonom o vojnih veteranih, veteranski dodatek obravnavan kot socialna kategorija, do katere so upravičene osebe, ki jim je priznan status vojnega veterana, so starejše od 50 let in izpolnjujejo dodatni pogoj, da delež dohodka na družinskega člana na presega cenusa, ki za leto 2009 znaša 477,93 EUR. Pobudnik spremembe zakona je prepričan, da je prav, da je pravica do veteranske rente pogojena s statusom vojnega veterana, pridobljenim na podlagi zaslug pri obrambi domovine v vseh v zakonu navedenih vojnah, ne pa z socialnim statusom vojnih veteranov in njihovih družin, ko na višino dodatka vpliva celo s pogodbo izgovorjen preužitek, osnova za veteranski dodatek pa je določena celo pod uradno mejo revščine. Po mnenju pobudnika je veteranska renta oziroma veteranski dodatek pridobljen na podlagi udeležbe pri obrambi domovine in nikakor ne sme biti pogojena s socialnim statusom vojnega veterana.

S tem v zvezi pobudnik opozarja na primere, ko so vojni veterani zaradi različnih razlogov ostali brez zaposlitve ali se na drug način znašli v osebni stiski, pa niso upravičeni do veteranskega dodatka, če dohodek na družinskega člana presega osnovo, ne glede na to, kdo je dohodek ustvaril. Taka obravnava vojne veterane potiska v še težji in ponižujoč položaj ter v odvisnost od svojih partnerjev, otrok in drugih oseb, zato državni svetnik v svoji pobudi predlaga, da se nemudoma pristopi k spremembi zakona.

Varstvo vojnih veteranov iz različnih obdobij slovenske zgodovine se v Republiki Sloveniji zagotavlja z Zakonom o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 59/06-uradno prečiščeno besedilo). Navedeni zakon predstavlja konkretizacijo določbe 50. člena Ustave Republike Slovenije, ki v okviru pravice do socialne varnosti kot temeljne človekove pravice, vojnim veteranom in žrtvam vojnega nasilja zagotavlja posebno socialno varstvo v skladu z zakonom. Z navedenim zakonom se vojnim veteranom, za razliko od ostalih državljanov, zagotavljajo nekatere posebne socialne pravice in socialne ugodnosti. Vendar pa zagotavljanje posebnega socialnega varstva vojnim veteranom ne temelji na poravnanju dolga vojnim veteranom ali na nečem, do česar bi bili vojni veterani nasproti državi a priori upravičeni, temveč temelji na solidarnosti, kot enem od temeljnih načel socialne države.

Tudi pravica do veteranskega dodatka kot ena od pravic vojnega veterana po navedenem zakonu, s katerim se vojnim veteranom, za razliko od drugih državljanov, zagotavlja posebna socialna varnost, predstavlja socialno varstveni prejemek, ki je med drugim odvisen tudi od socialnega in premoženjskega stanja vojnega veterana in njegove ožje družine. Naj ob tem opozorimo, da je pravna ureditev veteranskega dodatka vsebinsko primerljiva z normativno ureditvijo invalidskega in družinskega dodatka ter pravice do oskrbnine po Zakonu o vojnih invalidih ter je v vseh bistvenih elementih povzeta po pravni ureditvi pravice do stalne priznavačnine po prej veljavnem Zakonu o varstvu udeležencev vojn (Uradni list RS, št. 14/90).

Veteranski dodatek kot ena od materialnih pravic vojnih veteranov v okviru posebnega ustavnega varstva vojnih veteranov, je bila tudi v normativni ureditvi v preteklosti odvisna od trajanja in teže vojnih razmer, ki ji je bil vojni veteran izpostavljen med vojno ter od premoženjskih in socialnih razmer, v katerih je vojni veteran živel. Pri ugotavljanju njegovih premoženjskih razmer oziroma pri ugotavljanju deleža dohodka, ki bremeni vojnega veterana pri odmeri in določitvi višine veteranskega dodatka, so se upoštevali vsi redni dohodki in prejemki, ki jih je vojni veteran, njegov zakonec ter vzdrževani družinski člani, prejemali v denarju ali v naravi. Delež dohodka, ki je odpadel na družinskega člana, se je odštel od vsakoletne osnove oziroma cenusa za odmero veteranskega dodatka, razlika med deležem prejemkov na družinskega člana in osnovo pa je predstavljal veteranski dodatek, do katerega je upravičen vojni veteran.

Na podoben način je normativno urejena tudi pravica do veteranskega dodatka v veljavnem Zakonu o vojnih veteranih. Pomemben dejavnik za določitev njegove višine pri tem predstavlja obdobje, za katero je osebi priznan status vojnega veterana ter vrsta oziroma zgodovinsko obdobje, za katero se status prizna. Glede na to, da imajo vojni veterani iz vojne za Slovenijo 1991 ta status priznan za razmeroma kratko obdobje (nekateri vojni veterani iz vojne 1991 imajo ta status priznan tudi samo za dan ali dva v obdobju od 26.6. do 18.7.1991), jim je temu ustrezno priznan tudi obseg pravic oziroma višina veteranskega dodatka. Veterani iz vojne za Slovenijo leta 1991 so tako upravičeni do veteranskega dodatka, ki predstavlja 60% razlike med deležem dohodkov na družinskega člana in osnovo, medtem ko so npr. vojni veterani iz obdobja druge svetovne vojne s priznano posebno dobo v dvojnem trajanju od leta 1941 ali leta 1942 neprekinjeno do 15.5.1945, upravičeni do veteranskega dodatka v višini 100% razlike med deležem dohodka na družinskega člana in osnovo.

Naj ob tem ponovno poudarimo, da je pravica do veteranskega dodatka le ena od socialno varstvenih pravic vojnih veteranov po Zakonu o vojnih veteranih ter da so vojni veterani upravičeni tudi do drugih pravic in drugih ugodnosti v sklopu posebnega ustavnega varstva na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, pokojninskega sistema, zdraviliškega in klimatskega zdravljenja, popusta pri vožnji in podobno.

V zvezi z vloženo pobudo Državnega sveta za spremembo veteranskega dodatka v veteransko rento, do katere bi bili upravičeni vsi, ki jim je na podlagi navedenega zakona priznan status vojnega veterana, so starejši od 50 let in bi zaprosili za veteransko rento, je potrebno opozoriti, da bi sprejetje omenjene pobude predstavljalo nesistemski poseg v normativno ureditev posebnega ustavnega varstva vojnih veteranov, ki bi posledično pomenilo nekajkratno povečanje potrebnih proračunskih sredstev za varstvo vojnih veteranov ter da aktualne gospodarske in ekonomske razmere povečevanja proračunske porabe za ta namen ne dopuščajo.

Vlada Republike Slovenije iz navedenih razlogov ne sprejema in ne podpira vložene pobude Državnega sveta za spremembo Zakona o vojnih veteranih.

Mag. Milan M. Cvikl, l.r.
generalni sekretar

Številka: 007-27/2009/3
Datum: 2. december 2009

Državni svet Republike Slovenije
Šubičeva 4
1000 Ljubljana

Zadeva: Pobuda državnega svetnika Jožeta Mihelčiča v zvezi z odnosom Vlade Republike Slovenije do problematike Bele krajine

Državni svet je na Vlado Republike Slovenije in na Službo Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko naslovil pobudo svetnika Jožeta Mihelčiča v kateri predlaga da, naj se v najkrajšem času pripravi Predlog zakona o podpori Beli krajini z vsemi obkoljskimi občinami. Predlaga tudi, da se pripravijo kriteriji, po katerih se bodo delila evropska kohezijska sredstva med razvojnimi regijami, subregijami znotraj razvojnih regij in med občinami znotraj subregij. Osnova za razdelitev morajo biti programi, možnost preglasovanja med posameznimi subregijami in občinami pa bi morala biti izključena.

Glede delitve evropskih kohezijskih sredstev želimo najprej pojasniti, da je izvajanja 4. razvojne prioritete "Razvoj regij" določeno v Operativnem programu krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007-2013 (v nadaljevanju: OP RR). Ta obsega dve prednostni usmeritvi "Regionalni razvojni programi" (v nadaljevanju PU RRP) in "Razvoj obmejnih območij s Hrvaško". Sredstva za PU RRP se dodeljujejo po postopku, opredeljenem v OP RR, ki navaja, citiramo:

"Ta prednostna usmeritev se bo izvajala z mehanizmi, določenimi v zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, v okviru katerih ima načelo partnerstva ključno vlogo. Po sprejemu regionalnih razvojnih programov (v nadaljnjem besedilu: RRP) bodo regionalni razvojni sveti, ki so partnerska telesa občin, gospodarstva in nevladnega sektorja, pripravili izvedbene načrte, ki bodo vsebovali prioritete regionalne projekte. V tem okviru bodo ustrezno upoštevana tudi določila 8. člena Uredbe Sveta (ES) 1080/2006, ki predvideva participativen, integriran in trajnostni pristop k urbanemu razvoju na osnovi pripravljenih razvojnih programov ter prostorskih aktov. Glede na to, da bodo občine same zagotavljale sredstva domačega javnega sofinanciranja, bodo izvedbene načrte RRP potrjevali sveti razvojnih regij kot politična predstavniška telesa razvojnih regij. Izvedbeni načrti RRP bodo predloženi v potrditev pristojni instituciji za regionalni razvoj na nacionalni ravni. Ta bo preverila skladnost predlaganih projektov s strateškimi cilji operativnega programa in formalno ustreznost predlogov ter izdala sklep o sofinanciranju usklajenih projektov. Formalna skladnost projektov se bo ugotavljala glede na podrobnejša izvedbena določila, ki bodo opredeljena na nacionalni ravni in v okviru katerih bodo tudi opredeljene natančne opredelitve razmejitenih kriterijev do drugih razvojnih prioritet in operativnih programov.

60. člen Zakona o Državnem svetu in 31. člen Poslovnika Državnega sveta

Državni svet Republike Slovenije se je na 20. seji, dne 11. 11. 2009, seznanil z zahtevo Okrožnega sodišča v Ljubljani v kazenski zadevi zoper državnega svetnika Borisa Popoviča in na podlagi 60. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) in 31. člena Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) sprejel

s k l e p ,

da se državnemu svetniku Borisu Popoviču v zvezi z zahtevo Okrožnega sodišča v Ljubljani (opr. št. II K 142/2008) ne prizna imunitete in se postopek lahko nadaljuje.

* * *

Za poročevalko je bila določena državna svetnica Lidija Jerkič.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
Predsednik